

Nedeljske slavnostne Dražgoše! Osrednja proslava v prekrasnem vremenu je bila lep zaključek prireditev, na katerih je sodelovalo nad 5000 ljudi od blizu in daleč, borcev in aktivistov, vojakov, miličnikov, pripadnikov teritorialne obrambe, mladine in pionirjev. Štiriindvajseto srečanje v Dražgošah je doseglo svoj namen. Bilo je dostojno veličini dražgoške bitke in vstaje ter upora na Gorenjskem sploh. Obenem so bile letošnje Dražgoše tudi uvodna prireditev v praznovanju 40. obletnice vstaje narodov in narodnosti Jugoslavije ter osrednja prireditev v počastitev letosnjega praznika škofjeloške občine — Foto: J. Košnjek

Leto XXXIV. Številka 2

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Govornik na nedeljski proslavi v Dražgošah je bil predsednik republike sveta Zveze sindikatov Vinko Hafner — Foto: J. Košnjek

Iz govora Vinka Hafnerja

• Gorenjska vstaja z dražgoško bitko je prizadejala težak udarec okupatorju, ki je hotel na Gorenjskem izseljevati. Vstaja z Osvobodilno fronto na čelu je to preprečila. Cankarjev bataljon je prišel v Dražgoše 1. januarja leta 1942. 231 borcov je štel, med katerimi je bilo 40 komunistov, poveljevala pa sta mu prekaljena borca, komandanta in komunista Žagar in Gregorčič. Tri dni je zadrževal napade do z oborjenih 3000 Nemcev. Sele tretji dan se je moral umakniti v Jelovico skupaj z nekaterimi domačini. Nemci so vdrli Dražgoše, pobili 41 domačinov, vas požgali, bataljon pa je imel v Dražgošah le 9 mrtvih, 12 borcev pa je padlo na Mošenjski planini. Nemci pa uradnih podatkov o izgubah niso nikdar objavili...

• Nemci v Dražgošah niso doživeli le vojaškega poraza, ampak predvsem moralnega. Gorenjska zanje ni bila več pokorna dežela. Postala je dežela svobodomiselnih ljudi, ki ni nasedala obljubam in se ni ustrnila groženj ter nasilju. Dražgoše in vstaja ter kasnejša borba nasproti je zmaga gorenjskega ljudstva, dela oborožene borbe Slovenije in jugoslovanskih narodov ter narodnosti. Decembrska vstaja na Gorenjskem z Dražgošami je povsem enakovredna bojem tistega časa v Srbiji, Bosni. Na to smo ponosni. Tega nekateri danes ne razumejo in nočejo priznati veličine tega boja na občutljivem področju pod vodstvom Osvobodilne fronte, ki je znala združiti vse napredne sile.

• Veličino Dražgoše in tega boja pod vodstvom OF smo želeli prikazati tudi v filmu in televizijski nadaljevanki, zgodovinsko in umetniško preprtičljivi. Četrtno gradiva smo posneli, potem pa je bilo snemanje zaradi financ in drugih okolnosti ustavljen. Javnost mora biti seznanjena z vzroki tega. Preveč sredstev in tudi nesmotorno ter nepravilno je bilo porabljeno doslej. O tem še teče preiskava in proti povzročiteljem se bo ukrepalo. Toda, nobeden od partizanov in družbenih delavcev, članov družbenega sveta projekta Dražgoše, ni nikdar odločal o denarju in se z njim okoriščal! To danes poudarjam zaradi tega, ker se tako govorji. To ni res in to ponovno poudarjam. Partizani in družbenopolitični delavci terjamo, da se to razčisti in da se nadaljevanka konča. Bo sicer nekoliko drugačna od prvotnega projekta in zato cenejša, vendar ne na račun avtentičnosti in umetniške vrednosti. Delovni ljudje in občani so za projekt kljub nekaterim govoricam, da bi to škodovalo drugim tovrstnim dejavnostim, vendar je takšnih malo. Prihodnje leto naj bo nadaljevanka končana in tudi ona bo skupaj s spomenkom veličastna oddolžitev borcem, ljudem in vsem, ki so se bojevali in umirali za svobodo!

J. Košnjek

Kranj, torek, 13. 1. 1981

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Štiriindvajsetič smo se zbrali v Dražgošah

Tisoči na kraju herojstva

Nad 5000 ljudi se je udeležilo letosnjih 24. dražgoških prireditev. Po poteh partizanske Jelovice in s tem potrdilo trajno veličino boja Cankarjevega bataljona pred 39 leti, obenem pa dostojno začelo letosnja praznovanja ob 40. obletnici vstaje — Vinko Hafner slavnostni govornik

DRAŽGOŠE — Partizanska Jelovica z Dražgošami ostaja trajna ljubljenica našega boja in revolucije. Že štiriindvajsetič zapored je bilo letos potrjeno junaško izročilo boja Cankarjevega bataljona v Dražgošah pred 39 leti v mrzlih januarskih dneh, v vetru in visokem snegu, in gorenjske vstaje nasploh, prav tako pa tisoči na jelovških partizanskih poteh vsako leto dokazujojo, kako je revolucija vraščena v nas, kako nas znova in znova opbla in daje moči za premagovanje sedanjih težav.

Nad 5000 ljudi se je udeležilo letosnjih dražgoških prireditev in manifestacij, ki so oživile Jelovico, njene obronke in zaselke. Dražgoše so ponovno združile delovne ljudi in občane iz vseh krajev Gorenjske in Slovenije, mladino in pionirje, patrulje enot teritorialne obrambe Slovenije, tekmovalce in rekreative v smučarskem teku, planince, tabor-

nike, lovce, športnike in na stotine ljubiteljev narave, ki je sijala v zimskem soncu. Med nedeljskimi obiskovalci Dražgoš, ki so se v kasnih dopoldanskih urah zgrinjali v kraj herojskega boja iz vseh strani po poteh, kjer so med vojno hodili partizani, kurirji in heroji, smo srečali borce Cankarjevega bataljona,

na, ki so se bili v Dražgošah, borce in aktiviste, pa predstavnike družbenopolitičnega življenja škofjeloške občine, ki slavi občinski praznik, Gorenjske in republike, med katerimi so bili predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner, komandant ljubljanskega armadnega področja Branko Jerkič in komandant teritorialne obrambe Slovenije Miha Petrič.

Slavnostni govornik je bil predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner, ki je ob zaključku dejal, da je naša dolžnost trajno oddolžiti se dražgoškim junakom in vsem padlim borcev in domačinom in da morajo to izročilo nadaljevati mladi, ki prihajajo... J. Košnjek

Referendum uspel

Zalog — V nedeljo, 11. januarja, so se v krajevni skupnosti Zalog, ki združuje štiri vasi: Lahovče, Zalog, Glinje in Cerkljanska Dobrava, krajanji odločali o uvedbi krajevnega samoprispevka. Referendumu se je udeležilo 93,73 odstotka krajanov, za uvedbo samoprispevka jih je glasovalo 55,89 odstotka. Posebej krajanji Lahovč so se odločali za zbiranje prostovoljnega dinarja, medtem ko je solidarnost Založanov prišla manj do izraza. S sredstvi krajevnega samoprispevka bodo nameč obnovili in asfaltirali cesto od Zaloga do Lahovč v uredili trgovišč v prostovoljnem domu v Lahovčah. Z letosnjim letom bodo torej krajanji plačevali dva odstotka od osebnega dohodka oziroma kmetje od katastrskega dohodka. Seveda pa zlasti pri slednjih pričakujejo tudi prispevek v obliki prostovoljnega dela kot je prevoz materiala in podobno.

Škofja Loka — V petek popoldne je bila v kinu Sora slovesnost ob občinskem prazniku. Predstavniki Jurišnega bataljona XXXI. divizije (na sliki) so ob tej priložnosti izročili veliko plaketo domačini občini. Maksu Kalanu iz Poljan je predsednik občinske skupštine Viktor Zakelj izročil red republike s srebrnim vencem, s katerim ga je odlikovalo predsedstvo socialistične republike Jugoslavije. Na slovesnosti so bila podeljena tudi priznanja in nagrade občini za leto 1980; malo plaketo sta prejela Ančka Loštrk iz Žirov in Janez Solar iz Selca, na grado občine Sandi Bartol iz Sore in Zinka Benedik iz Stare Luke, pismeno priznanje pa Jožef Češčut iz Sovodenj ob Soči in Jože Furlan iz Škofje Luke. Razdelili so tudi nagrade »Inovator Škofje Loke« za leto 1980. Prva je pripadla Ladu Nastranu iz Nika Železniki, druga Jožici Rejc iz Iskre Železniki in tretja Slavku Vodniku iz Termike. Plaketi »Inovator Škofje Loke« pa sta prejela Iskra Železniki in Alipes Železniki.

Učenci vseh šol vsako leto pišejo spise ob prazniku. Najboljši so bili prebrani na slavnostni seji. Svoje sestavke so prebrali: Jan Miljkovič iz 2. razreda in Jana Thaler iz 8. razreda osnovne šole Peter Kavčič iz Škofje Luke in Zoran Jelovčan iz gimnazije. (lb)

BOLEZNI STO IMAMO, A ZDRAVJE ENO SAMO... zato je ustrezna rešitev na dlani:

Družinski
zdravstveni
leksikon

Družinski zdravstveni leksikon

PREDNAROČNIKA CENA 690 din,
PO 15. JANUARJU OBICAJNA CENA 896 din

Zaradi velikega zanimanja je založba podaljšala
čas prednaročila do 15. januarja.

Torej se še vedno lahko odločite za prihranek 206 dinarjev in naročite DRUŽINSKI ZDRAVSTVENI LEKSIKON v vseh knjigarnah Mladinske knjige, pri njenih založniških poverjenikih ali na naslov Mladinska knjiga, Titova 3, 61000 Ljubljana. Prodaja po pošti

PO JUGOSLAVIJI

Ladja razglasili za izgubljeno

V soboto so tudi uradno sporočili, da je ladja »Dunav« z 32 člani posadke izginila. V sporočilu reške Jugoslavije je med drugim rečeno, da ladje tudi po štirinajstih dneh intenzivnega iskanja niso našli. Ladja, ki je izginila iz še nepojasnjene razlogov, je bila del ladjevja »Slobodna plovba« delovne organizacije Jugoslavije. Posadka se je zadnjic oglasila 27. decembra 1980 ob 23.30. Zatem so bile vse vezi z ladjo pretrgne.

Josip Vrhovec
v NDR

Zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec je od ponedeljka na uradnem in prijateljskem obisku v Nemški demokratični republiki. Tja je odpotoval na povabilo ministra za zunanje zadeve NDR Oscarja Fiscerja.

Naložbe iz domačih blagajn

V prihodnjih petih letih bo celoten razvoj v glavnem odvisen od domačih virov, medtem ko bomo tuja sredstva smeli uporabljati le izjemoma za najpomembnejše naložbe. Letni družbeni proizvod naj bi se v tem srednje-ročnem obdobju povečal letočno za štiri odstotke in pol, realni osebni dohodki pa naj bi se povečevali sorazmerno s produktivnostjo dela. Kot je zapisano v osnutku jugoslovenskega družbenega načrta, naj bi se v teh letih čim bolj okreplila materialna osnova združenega dela, skupna poraba pa naj bi rasla počasneje.

Razvoj RTV
Sarajevo

Predsedstvo republiške konference SZDL Bosne in Hercegovine je podprlo predlog srednjeročnega načrta RTV Sarajevo za srednjeročno obdobje. RTV Sarajevo želajo zelo zapletene naloge in zvezi s prenosom zimskih olimpijskih iger, ki bodo leta 1984. V zvezi s tem je bilo rečeno, da je treba priprave omejitih le na tisto, kar je potrebno za razvoj RTV, torej brez naložb v tehniko, ki naj bi jo uporabili za prenos olimpijskih iger. Del te opreme bi si namreč lahko sposodili v drugih TV centrih.

Prepočasni dogovori o setvi

Sporazumevanje glede spoštovanja seteve v Vojvodini, ki naj bi zajela malo več kot milijon hektarov polj, poteka zelo počasi. Sodeč po zadnjem obvestilu občinskih štabov, bo potrebno pohititi. Dosedaj so se dogovorili za setev koruze na samo nekaj več kot 60 tisoč hektarih, sladkorne pese pa samo na 7 tisoč hektarih, sončnic na 7111 hektarih, soje na 64 tisoč, ozimnega ječmena na skoraj 4 tisoč hektarih, jarega ječmena na nekaj več kot 20 tisoč ter sirka na 252 ha. Posebno skrb vzbuja zaostajanje dogovorov o setvi sladkorne pese, sončnic in soje.

Manjša prodaja tekstila

Letos se tekstilci ne nadajo tako uspešne prodaje kot so jo imeli lani. Čeprav so se njihovi izdelki podražili za več kot 20 odstotkov, so vse prodali in včasih je bilo po-vpraševanje celo večje od ponudb. Proti koncu leta pa so opazili upadanje povpraševanja in računajo, da bo uspeh, če bodo letos prodali vsaj toliko kot lani.

JESENICE

Danes, 13. januarja, bo seja izvršnega sveta jeseniške občinske skupnosti. Na tej seji bodo obravnavali osnutek odkola o davkih občanov in osnutek odkola o določitvi letošnjih prispevnih stopenj za uresničevanje programov občinskih samoupravnih interesnih skupnosti za zavezanec, ki niso sprejeti samoupravnih sporazumov o njihovih temeljnih planov za obdobje 1981–1985. Med drugim bodo pregledali tudi predlog družbenega dogovora o načelih in merilih za uresničevanje vzgojno izobraževalnih programov usmerjenega izobraževanja v naši republiki, družbeni dogovor o izgradnji in finančiranju novega muzeja revolucije v Ljubljani, predlog za javno razgrnitev osnutka zazidalnega načrta stanovanjskega območja Rateče–Planica in predlog družbenega dogovora oskupnosti za cene jeseniške občine. (S)

Slovesnost ob 9. januarju, prazniku občine Škofja Loka

Delavci imamo dolžnost

Slavnostni govorik Viktor Žakelj je opozoril na vrsto vprašanj, ki se pojavljajo v loškem prostoru – Kmetijstvu status posebnega družbenega pomena – Večji poudarek organizaciji dela

»Danes smo polni besed o energetski kriizi, ki povzroča hude pretevere v svetovnem gospodarstvu in pri nas. Najbrž bo držalo, da človeštvo leže v znatno hujšo krizo, ki bo povzročila, v kolikor že ne povzroča družbenih pretesov, katerih razsežnost si komaj moremo mislit. V mislih imam pomanjkanje hrane, je med drugim dejal na slovesnosti ob praznovanju praznika občine Škofja Loka, predsednik skupštine Viktor Žakelj.

Če nas je kriza našla nepravljene, se nam pri hrani kaj takega ne sme zgoditi. Varčevati z gorivom pri avtomobilskih vozilih, je nekaj drugega kot postiti želodec. Kaj bi bilo mogoče in potrebitno storiti v občini in širše, da bi dopriniesli svoj delež k samoskrbi Slovenije?«

Rešitev, je poudaril Viktor Žakelj, je v tem, da v osnovi sprememimo odnos do kmetijstva, da mu izborimo »status posebnega družbenega pomena«. Vendar ne v deklarativeni smislu, temveč ga je potrebno uresničevati skozi bančno, komunalno in infrastrukturno ter druge politike. V Škofjeloških občinih to pomeni pospešeno preusmerjanje kmetij, hitrejši razvoj kmečkega turizma, vlaganja v izgradnjo cest in telefonije in podobno.

Vendar je samo dobra volja premalo. Ta spoznanja morajo dobiti domovinsko pravico tam, kjer se oblikujejo ukrepi ekonomskih politike, se pravi tudi v zakonodaji.

Nadalje je predsednik v svojem govoru opozoril na problematiko urbanizacije, ki predstavlja v občini enega najhujših problemov. Rešitev iz težav je vsestranska aktivnost pravkar obliko-

ve. Viktor Žakelj je opozoril še na druga vprašanja razvoja od problema rešije do šolstva in svoje besede sklenil z mislio, da bo težave moč premagati, če se bo vsaka naloga, vsak pogovor in vsak program začel z besedami: delavci imamo dolžnost...«

Izšla brošura o Elektro Gorenjski

»So trenutki v življenju človeka, so trenutki v razvoju vsake delovne organizacije, ko veselje in radost žarita iz ljudi in ko se sreča mnogih strnje v enotno hotenje po lepšem in pravičnejšem. V takem trenutku smo sedaj, ko praznemo prvo leto obstoja delovne organizacije Elektro Seja našega izdajateljskega sveta

Kranj – Sredi decembra se je na prvi seji sestal novoizvoljeni izdajateljski svet Časopisnega podjetja Glas, katerega člane so izvolile občinske konference SZDL gorenjskih občin kot ustanoviteljice Glasu in delovna skupnost naše delovne organizacije. Izdajateljski svet je organ družbenopolitične skupnosti, katerega naloga je usmerjanje družbenopolitične naravnosti Glasu in razreševanje najaktualnejših vprašanj osrednjega gorenjskega glasila. Na tej seji je bil za novega predsednika izdajateljskega sveta izvoljen Ivan Francko-Iztek, za namestnika pa Edgar Vončina. Izdajateljski svet je na seji potrdil poročilo o delu tega organa v preteklih letih, obravnaval vlogo in prihodnjo usmeritev Glasu, razpravljal o uresničevanju plana razvoja ČP Glas v preteklih petih letih in soglasil s pianom ČP Glas do leta 1985, o katerem morajo ponovno razpravljati občinske konference SZDL. Izdajateljski svet je soglasil, da znaša letošnja letna naročnina Glasu 500 dinarjev.

Natisnil jo je TK Gorenjski tisk iz Kranja, obseg pa tudi diagrame razvoja elektroenergetskih naprav, podatke o proizvodnji, prenosu, distribuciji in porabi energije, skice in sheme obstoječega visokonapetostnega omrežja Gorenjske, tabele, načrte razvoja elektrifikacije ter fotografije iz preteklega razvoja elektrifikacije kakot tudi novih naprav in objektov. D. Papler

Mladi se izobražujejo

V radovljški občini so za mlade komuniste iz Radovljiske in jeseniške občine organizirali trimesečni seminar teorije in prakse marksizma – Mladi slušatelji zadovoljni z obliko usposabljanja in kvaliteto predavanj

Radovljica – Oktobra lani se je v Radovljici začel trimesečni seminar teorije in prakse marksizma, ki ga organizira za slušatelje iz radovljiske in jeseniške občine medobčinsko študijsko središče za Gorjenško. V prostorih radovljiskega graščine posluša predavanja in sodeluje v seminarjem in skupinskem delu 13 slušateljev, ki prihajo iz osnovnih organizacij ZK v delovnih in temeljnih organizacijah. Delovni program so razdelili na sedem tematskih področij in se bodo tako v 408 izobraževalnih urah seznanili z vprašanji marksizma in filozofije, vprašanji ekonomije in temeljev našega sistema demokracije.

»Seminar je predvsem namenjen komunistom, neposrednim proizvaj-

jože Ertl, slušatelj, zaposlen v Zelezarni Jesenice, član ZK tri leta in aktiven v osnovni organizaciji ZK skupnih služb: »Marsičesa smo se naučili, tako spoznali teorijo kot tudi prakso. Ta seminar je dobolj dobra osnova za nadaljnje delo, tako v osnovnih organizacijah ZK kot naspolh. Tudi kvalitet predavanj je dobra, zadovoljni smo s predavatelji, s katerimi se lahko pogovarjamo tudi o vseh praktičnih problemih in vprašanjih.«

milan Baloh, »mislim, da smo se odločili za pravilno obliko dela, saj se slušatelji seznanjajo s novijo v povsem neposredni obliki, v pogovorih in skupinskem delu. Problemov ni, čeprav bi bilo v prihodnje dobro, ko bi po osnovnih organizacijah ZK namenili več pozornosti družbenemu in političnemu izobraževanju in kadrovali v te oblike več slušateljev. Ta oblika je namenjena predvsem kadrom, ki naj bi po nekaj resno in temeljito delali v delovnih organizacijah in se posebej v osnovnih organizacijah ZK, kamor se bodo vrnili.«

Zoran Kristan, slušatelj, zaposlen v TOZD PTT Radovljica, aktiven v samoupravnih organih in član ZK sedem let: »V PTT smo že kadrovali slušatelje tudi v občinsko partizsko šolo in mislim, da imamo pri nas prav vse razumevanje za idejnopolitično usposabljanje mladih. Sam seminar je primerena oblika, čeprav mislim, da bi bil časovno lahko krajši, temo bolj zgoščene in bi tako v krajšem času intenzivne delali, odsotnost z dela pa bi bila manjša. Vendar pa bi morali skozi takšne in podobne oblike prav vsi mladi komunisti, saj bi bilo le tako lahko delo v osnovnih organizacijah ZK uspešnejše.« D. Sedej

ŠK. LOKA

Na današnji seji izvršnega sveta občinske skupštine obravnavajo predlog finančnega načrta proračuna občine, predlog za odkup pogorišča v Grabnu v Škofji Loki, predlog za imenovanje podpisnikov v finančno-materialnem poslovanju ter še nekatere druge zadeve.

V četrtek, ob 16. uri, bo seja komiteja OK ZKS Škofja Loka. Na dnevnom redu je obravnavanje aktualnih dogodkov in predlog obiskov OO ZKS.

L. B.

30 let samoupravljanja v Plamenu

Kropa – Delovni kolektiv kopranskega Plamena je 1. septembra leta 1950 izvolil 40-članski delavski svet in tako lani praznoval 30-letnico delavskega samoupravljanja. Dejansko pa je delovni kolektiv Plamena lani praznoval tudi 85-letnico samoupravljanja.

1. maja leta 1895 je bil prvi občni zbor prve zadruge za žebljarsko obrt in druge izdelke iz železa. Tako so se člani zadruge od leta 1895 dalje vsako leto enkrat zbrali na občnem zboru, da so pregledali delo v minulem letu ter sprejemali potrebne načrte za nadaljnje delo. Na skupščinah so člani zadruge volili svoje člane v upravnim odbor, ki je vodil zadrugo do naslednjega občnega zborna. Tako so člani zadruge zgradili tovarno in v okviru razpoložljivih finančnih sredstev nabavljali stroje in opremo do druge svetovne vojne.

Pred novim letom so povabili v sindikalni dom v Kropu prve člane delavskega sveta in vse predsednike delavskega sveta od 1950. leta dalje do leta 1980. Zanje so pripravili lep kulturni program, nekdanji sodelavci pa so obudili spomine na minula desetletja delavskega samoupravljanja v Plamenu.

Ciril Rozman

Bistrica prerašča v živahno naselje

Jeseni bo 360 Bistričanov dobilo telefonske priključke – Ob gasilskem domu in prostorih za SLO krajevna skupnost načrtuje še gradnjo družbenih prostorov, novega poslovnega centra in ureditev rekreacijskega središča v Ročevnici ter zunanje podobe blokovne soseske

Tržič – Največja tržiška krajevna skupnost Bistrica, v kateri živi okrog štiri tisoč ljudi je, podobno kot vsaka, ki zraste takoreč čez noč, dolgo veljala za spalno naselje. V zadnjem obdobju pa je dobila več objektov, ki so vanjo prinesli nekoč živahnosti. Omenimo le poslovni center Deteljica, ki privabljajo kupce od blizu in daleč, dom upokojencev, otroški vrtec ...

Seveda pa je to še vedno premalo, da bi bili krajanji Bistrice zadovoljni. Pogrešajo predvsem prostor, v katerem bi se lahko sestajali, tudi na družabnih srečanjih, drobne uslužnostne dejavnosti, možnosti za rekreacijo in še kaj. Med drugim tudi telefone.

Jeseni 360 priključkov

Akcija za pridobitev novih telefonskih priključkov je v Bistrici stekla že pred dobrim letom. Krajevni skupnosti, ki jo je vodila, ni bilo težko najti 335 bodočih naročnikov, saj je telefon v Bistrici zdaj prava redkost. Naročniki so prispevali po 15 tisoč dinarjev, v začetku minulega leta pa je tudi tržiško združeno delo podpisalo samoupravni sporazum o sofinanciranju gradnje telefonskega omrežja.

Glavni razlog, da telefoni v Bistrici še ne zvono, tiči v spremenjeni politiki bančnega kreditiranja. PTT Kranj namreč ni pravočasno dobilo kredita, tako da je bil lani na voljo le denar, ki so ga zbrali občani. Z njim je izvajalec del PAP iz Ljubljane opravil večino zemeljskih izkopov v starem delu Bistrike in položil kable. Primarni od tovarne Peko trenutno miruje, ker mora biti sklenjen cestni priključek v industrijsko cono.

Kredit je zdaj odobren, vendar s pogojem, da krajevna skupnost finančira 30 odstotkov vrednosti gradnje. To pomeni, da mora pridobiti še nekaj novih naročnikov, skupaj 360. Njihov prispevek kljub zamudam pri gradnji ostaja nespremenjen. PTT Kranj pa tudi zagotavlja, da bodo v letošnji jeseni telefoni gotovo zazvoni.

Samoprispevek za družbene prostore

Druga zahtevnejša naložba, ki jo v krajevni skupnosti že uresničujejo, je gradnja gasilskega doma in prostorov za splošni ljudski odpor. Stavba stoji v Ročevnici in je trenutno v tretji gradbeni fazi. Tudi pri njej izvajalci nekaj kasnije, predvsem zaradi mehkih tal, ki jih je

bilo potrebno najprej utrditi in zradi neugodnih vremenskih razmer, ki so jih lani ovirale pri gradnji. Vendar pa zamuda ni taka, da je ne bi mogli nadoknadi. Krajevna skupnost kot nosilka naložbe si bo prizadevala, da bo gasilcem izročila dom v upravljanje za krajevni praznik, 4. julij.

Bistričani pa se tudi že resno pripravljajo na drugo etapo gradnje doma. Projekti za družbene prostore so nared, denar zanje pa, tako pričakujejo, bodo zbrali s pomočjo načrtovanega četrtega občinskega samoprispevka. Če ta ne bo uspel, razmišljajo, da bi se odločili za krajevni samoprispevek. Vsi doseđani pogovori in akcije v Bistrici so namreč pokazale, da krajanji potrebujejo prostor, v katerem bi se lahko srečevali in poživili predvsem kulturno dejavnost.

Razen tega se pripravljajo še na ureditev rekreacijskega centra v Ročevnici. Krajanji so za to, da izpolnijo sedanje smučišče in da prido-

bijo naravno drsalische, kar zaradi senčne lege ne bo posebno težko.

S pomočjo hišnih svetov je krajevna skupnost Bistrica izdelala tudi program ureditve celotne blokovne stanovanjske soseske B-4 v pasu od poslovnega centra Deteljica proti Koverju. Upoštevana je predvsem hortikulturna urejenost, izgradnja otroških igrišč in dostopnih poti.

Še en poslovni center

Lani je bil spremenjen zazidalni načrt za območje B-4, v katerem je predvidena gradnja novega poslovnega centra, po velikosti in arhitekturi podobnega Deteljici. V njem bodo dobiti prostor uslužnostne obrtni dejavnosti, diskontna trgovina, pošta, nekaj pa ga bo ostalo tudi za prodajalne. V krajevni skupnosti so prepričani, da bo gradnja stekla marca in da bo center do konca tega leta že odprt.

Z uresničitvijo teh načrtov bo krajevna skupnost Bistrica dobila praktično vse, kar prebivalci v vsakdanjem življenju zdaj pogrešajo. Iz spalnega naselja se bo tako razvila v privlačno in po dejavnosti še bolj razgibano krajevno skupnost.

H. Jelovčan

Urbanistično urejevanje Poženika in Podblice

Dobrodošli predlogi krajanov

Za večino krajevnih skupnosti v kranjski občini so že izdelani detajlni urbanistični redi – Osnutka takšnega dokumenta za Poženik in Podblico bosta kmalu v razpravi, pripravljata pa se reda za Kokro in Jošt

KRANJ – Urbanistični načrt kranjske občine določa med drugim vlogo in pomen posameznih naselij ter vrsto urbanističnih dokumentov, na osnovi katerih se bodo naselja urejevala in razvijala. Pri tem mora biti upoštevana vloga posamezne krajevne skupnosti, organizacije združenega dela in drugih uporabnikov prostora, prav tako pa tudi pomen vsestranske zaščite prostora in okolja. Eden od načinov urejevanja območja krajevne skupnosti je detajlni urbanistični red. Takšen dokument se izdelava za področje, ki ni vključeno v urbanistični ali zazidali načrt. Za Belo, Mavčice, Brnik, Duplje, Zgornjo Besnico, Visoko, Olševec, Trstenik, Tenetiše, Velesovo, Voklo, Voglje, Zalog, Podbrezje in Trboje so detajlni urbanistični redi že narejeni, kar pomeni, da je večina kranjske občine že »pokrite« z urbanističnimi dokumenti. Izjemno so le krajevne skupnosti Jošt, Kočna, Poženik in Podblica.

Strokovna organizacija Domplan je pripravila osnutek detajlnega urbanističnega reda za Poženik in Podblico, prav tako pa so se že začele priprave na izdelavo takšnih dokumentov tudi za Kokro in Jošt. Detajlni urbanistični red obravnavava splošna določila, namensko

izrabo površin, zazidane in program zazidljivih površin, druge posege v prostor, obrambnovarnostne elemente, komunalno opremljenost in spomeniško varstvo.

To upoštevata tudi osnutek detajlnih urbanističnih redov za Poženik in Podblico. Prvi upoštevan načrt Poženika še Šmartno in Psato s tem, da je Poženik osrednje naselje. Predlagani red želi ohraniti sedanje značilnosti naselij. Osnutek detajlnega urbanističnega reda za Podblico pa obsegata Podblico, Jamnik, Njivice in Nemilje. Tudi tu naj ne bi bili dovoljeni večji posegi v prostor, ki bi porušili sedanje krajinsko podobo vasi in njihovih značilnosti. Omenjene vasi, posebej pa Jamnik, so nekaj posebnega na Gorenjskem.

Izvršni svet kranjske občinske skupnosti je na predlog komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve osnutek detajlnih urbanističnih redov sprejet. Obenem poziva krajane omenjenih naselij, da se vključijo v javno razpravo o osnutekih dokumentov. Poženški bo en mesec razgrnjhen v pisarni krajinskega urada v Cerkljah, podbliški pa v domu na Podblici. Vsem bodo omogočene priponome, tudi na zborih krajanov. Zanje je med javno razpravo pravi čas, saj bosta le tako lahko nastala reda, sprejemljiva za večino. Priponome po razpravi ali celo po sprejetju na skupščini ponavadi povzročajo le dodatne probleme, ki pa na takšnem področju družbenega življenja, kot je urejanje prostora, več škodijo kot koristijo!

J. Košnjek

»Vsak dan bolj se tega zavedamo,« pravi njihov predsednik sindikata Milan Žvokelj, tekstilni tehnik po poklicu in vodja barvne kuhinje. »Tudi pri osebnem dohodku se to poznata. Toda, žal, nismo tako daleč še povsod. Če je delavka kriva za zmeden tulec preje, je oškodovana pri osebnem dohodku, če jih pa transportni delavci stresi ali umaze deset, pa ne.

Z nagrajevanjem po delu, kot ga zahtevajo stalica in sklepki 2. konference sindikata, se v Tekstilindusu že dlje časa spopadamo. Prav je, da bi bil proizvodni delavec bolje nagrajevan. Delavcev manjka in danes jih imamo v Tekstilindusu že blizu 30 odstotkov iz drugih republik. Kaj to pomeni, vemo. Zaposlenost bomo morali zniževati, pa če bomo hoteli ali ne. Seveda pa je naša prva naloga

sprovesti v življenje nagrajevanje in delitev po delu. Imamo staro analitiko oceno delovnih mest, ki smo jo vsa ta leta dopolnjevali in delo v neposredni proizvodnji je normirano. Postavljene so tudi norme za kvaliteto. Le I. kvaliteta prinaša delavcu zasluzek. Vse drugo se odsteva. Dobro se naši delavci zavedajo, kaj pomeni kvaliteta. Opis del in nalog, ki bo opravljen po novem in s katerim se bomo moralni v kratkem spopasti, zato ne bo problematičen v proizvodnji. Zagotovo pa v skupnih službah. No, tudi tu je bilo že nekaj narejenega: komercialisti so nagrajevani od uspeha v prodaji, od doseženih prodajnih cen, oblikovalci od uspeha vzorca na trgu, nabava od uspešne preskrbe proizvodnje s surčinami in drugimi materiali in podobno. Okrog 15 odstotkov »režicev« imamo že nekako nagrajevanih po delu. Ostali še čakajo. Ni zanimanja za to. Nagrajevani so od porečja vseh proizvodnih tozvodov in navadno jim to dobro nese: če je en toz slabši, je pa drugi toliko boljši, da se izvršava. Za meritva pa nobenega posluha. Če bi morali to delavci narediti, bi bilo že narejeno ... Družbenopolitične organizacije bi morale tu dati močnejšo spodbudo. Tako se pa za to odgovorni ljudje neradi odzivajo, sankcij ni ...«

»Kaj pa mislite o mnenju, da bi se morali vsem delavcem v proizvodnji izboljšati osebni dohodki, da bi prideli kvalificiran delavec dosegel osebni dohodek srednjezobavljega, režicev?«

»Nekaj se našim delavcem že pozna pri osebnem dohodku, ker so normirani. Pokazalo se je tudi, koliko delavcev je preveč pri kakšnem delu, koliko je kdo obremenjen in podobno. Vendarle menim, da takšno vprašanje ne bomo mogli rešiti samo v Tekstilindusu. Reševati bi ga morali hkrati vsi slovenski tekstilci skupaj. Dokler ne bomo šli v splošno reševanje, ga tudi pri nas ne bomo rešili.«

D. Dolenc

Letošnja blejska zima

Bled – Organizacije združenega dela, ki so se na Bledu združile v turistično poslovno skupnost, so skupaj s turističnimi agencijami pripravile program, v katerem ponujajo vrsto kulturno-zabavnih in športnih prireditev za vse goste in obiskovalce Bleda. Tedensko bodo uresničevati program, ki traja od 27. decembra lani do 13. februarja letos.

Vsako nedeljo bodo goste pozdravili v Kazini in jim predstavili program prireditev, ogledali pa si bodo tudi film o Sloveniji in krajšo modno revijo; v torek zvečer pa v Kazini slovenski narodni večer, v sredo pa v kinodvorani matineja za najmlajše. V četrtek so na vrsti disco plesi, v petek pa bo smučarski večer, spet v Kazini. Prav tako je v večini hotelov zvečer zabavna glasba.

Nedvomno bo za goste zanimivo zdaj že odprto blejsko drsalische ter smučišče na Zatrniku. Na Zatrnik vozi z Bleda vsak dan tudi smučarski avtobus, turistični agen-

Milan Žvokelj, predsednik sindikata v Tekstilindusu

Delavki se tulec zmedene preje že pozna

Milan Žvokelj

Jezikovno razsodišče (6)

Hrenovke niso iz pasjega mesa

Dne 2. oktobra lani je izšla v dnevniku Delo tale notica: »Slastni hot dogi. Prodajni pult pred bistrojem hotela Slon je verjetno najdonosnejše mesto s hot dogi v Ljubljani. Vsak dan imajo namreč 8000 do 10000 prometa, kar pomeni, da prodajo 600 do 700 hot dogov. Prodajalec ima največ dela okrog poldne.«

Tisti, ki je to zapisal v časniku, je uporabil pač izraz, ki je za zdaj v rabi. Ta raba pa je slaba in izvira iz duševne lenobe, ki je v povoju letih značila za veliko območja slovenskega jezikovnega življenja. Kako koli že gledamo na prevzemanje tujih besed, gotovo je res dvoje: 1. sprejemati jih moramo kar se da malo; 2. mnoge sploh niso primerne za tak prevzem v naš jezik. Zlasti za izraze iz živih jezikov mora veljati, da jih je treba praviloma prevajati ali polskati zanje ustrezne domače izraze. Ce se tega vodila ne bi držali, bi se nam v besedju nabolj zmeraj več tujih izrazov, ki za Slovence nimajo nazorne vsebine in si jih mora samo mehanično zapomniti. Povsem nesprejemljivi pa so izrazi, katerih glasovna sestava ali pisna oblika se bije s slovensko.

Angleški izraz „hot dog“ je iz pogovornega jezika in šaljivo namiguje, da naj bi bilo meso v takšnih klobasah pasje. Slovar DZS iz l. 1968 izraz prevaja kot „hrenovka v žemlji“. Takšna zveza je za ime pač preokorna, zato predlagamo, naj se izdelek imenuje **vroča hrenovka**. To ime naj uporabljam tisti, ki to jed izdelujejo in prodajajo, pa ga bodo gotovo sprejeli tudi kupci.

Razsodišče vabi vse posameznike, društva, ustanove in organizacije, ki jim skrb za slovenski jezik in tuja, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošljajo na naslov:

Sekcija za slovenščino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenia, 61000 Ljubljana, Komenskega 7

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

ciji Kompas in Generalturist pa organizirata smučarsko šolo od pondeljka do petka pod strokovnim vodstvom. Vsak petek bo tekmovanje v veleslalomu na Zatrniku, zvečer pa razglasitev rezultatov.

Tudi tistem gostom, ki ne smučajo, ne bo dolgas, saj je na Bledu in v okolici dovolj možnosti za tek na smučeh, za sankanje, za drsanje, plavanje, kegljanje in sprehode ter izlete. Vso smučarsko opremo pa je možno izposoditi v Generalturistu nasproti hotela Toplice.

Letos so v zimski turistični sezoni torej izredno skrbno poskrbeli za obiskovalce in goste Bleda ter jim vsaj ponudili vse tisto, kar imajo, v dovolj zgoščeni in privlačni obliki. Delovne organizacije Bleda so se v okviru turistične poslovne skupnosti povezale in poskušajo pritegniti tudi na ta način čimveč gostov in jih obdržati na Bledu. Vsekakor pohvalna oblika zimske turistične ponudbe in le želeti je, da bo bodo se izpolnili in se še trdne povezali v enotnem nastopu na turističnem tržišču.

D. Sedej

Medvode – V gramozni jami v Medvodah je bila komemoracija v spomin tridesetih padlih borcem, ustreljenih na Silvestrovo pred 37 leti. Program so izvedli recitatorji medvoške kulturnoumetniškega društva, moški pevski zbor Medvode in medvoška godba na pihala. —

V spomin talcem

Tekstilindus Kranj

Še večji korak v kvaliteto

V kranjskem Tekstilindusu bodo v naslednjih petih letih za četrtino zmanjšali število zaposlenih, modernizirali proizvodnjo, prestrukturiranje pa bo pri njih pomenila proizvodnja visokokvalitetnih bombažnih tkanin.

Kranj — Kljub temu, da so se bali tega zadnjega polletja, ki je tudi Tekstilindusu grozil s pomanjkanjem surovin, se delavci te največje gorenjske tekstilne tovarne vendarle lahko pohvalijo, da so dobro gošpodarili, dobro zaključili leto in da je tudi začetek novega leta dober: surovine in pomožni materiali imajo zagotovljeno vsaj za pol leta, bolj pa jih skrbi druga polovica leta in pa leto 1982. Pomožna sredstva skušajo zamenjati s proizvodi domačih proizvajalcev in z drugega Zahoda preusmerjajo uvoz na Vzhod, ne morejo

pa seveda isto storiti z nabavo bombaža: ponj morajo še vedno v Sudan in Egipt, kjer plačujejo po 3,5 dolarja za balo.

Lani so uvozili za 6,4 milijone dolarjev, kar pomeni 1 odstotek manj kot v letu 1979, izvozili pa za 3,94 milijonov dolarjev, ali za 9 odstotkov več kot v letu 1979; pokrivanje uvoza z izvozom so izboljšali od 56 na 61 odstotkov. Za letos načrtujejo, da bodo uvozili za 7,1 milijona dolarjev, ali za 11 odstotkov več kot lani, izvozili pa za 4,8 dolarjev ali za 22 odstotkov več kot

lani; pri tem bi uvoz pokrili z izvozom 68 odstotno.

Večino svoje proizvodnje, kar 35 odstotkov, izvozo posredno, preko naših konfekcijskih hiš, ostalo pa klasično, preko nekaj velikih jugoslovanskih izvoznih hiš. Ugotavljajo pa, da za naš tekstil svetovno tržišče ni dovolj raziskano in bi se morali bolj usmeriti tudi na Ameriko, kamor bi seveda morali izvajati po znatno nižjih cenah, toda velike količine, ki jih navadno naročajo od tam, bi tako znižanje vseeno prenesle.

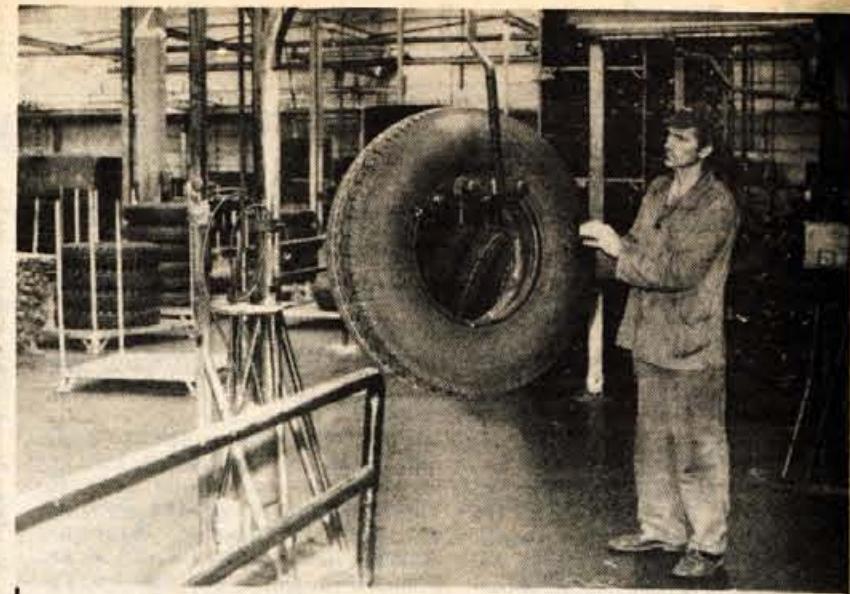
Iz leta v leto je Tekstilindus opuščal svoj klasični program raznih flanel in posteljnine in se usmerjal na kvalitetna bombažna blaga, ki zahtevajo kvalitetni bombaž, kvalitetno delo in seveda tudi moderen tehnološki proces. Z rastjo kvalitete so se nižale količine in če so pred leti izdelovali letno še 40 milijonov kvadratnih metrov blag, jih zdaj le še 24 milijonov metrov, v naslednjem srednjoročnem obdobju pa bodo proizvodnjo znižali na 18,5 milijonov metrov. Ne izdelujejo na zalogo, temveč za znanega kupca, točno določeno število metrov. Zavedajo se, da danes le kvaliteta osvaja in tudi zadrži trg, zato dajejo prav kvaliteti največji poudarek. Proizvodnjo so opremili s 128 brezčlinskimi statvami, ki dajejo vrhunsko kvalitetno, imajo pa namen kupiti še 125 takih stavev. Skoda le, da so tako visoko storilni stroji, ki v tujini tečejo v štirih izmenah, pri nas v rabi le v dveh izmenah ...

2260 delavcev danes združuje delo v Tekstilindusu. Po petih letih jih bo tu delalo četrtino manj. Naravn odliv, pravijo, da bo, in odšlo delovno silo bodo zamenjali visoko produktivni stroji: 40 milijard vlaganj bo potrebnih, da bodo zapolnili vrzel. Modernizacijo predilnice načrtujejo, tkalnice, plemenitilnico morajo združiti na desnem bregu Save, urediti energetiko, posebno kotlarino. Nujno morajo zamenjati kotel, ki dela že 43 let; če bi bil zamenjan z novim, modernim, bi se tudi Kranju poznalo na čistoči. Tudi belinica potrebuje izboljšav.

Veliko naporov jih čaka. Na referendumu so se delavci odločno izrazili za take načrte: pri 93 odstotni udeležbi jih je bilo kar 83 odstotkov za. In če bodo normalno poslovani, kot so si začrtali, bodo v naslednjih petih letih tudi te načrte uresničili: nekaj iz svojih sredstev, nekaj s krediti dobaviteljev, seveda pa bo moralna na pomoč priskočiti tudi banka.

Le to pravijo v Tekstilindusu, da bi morali spremneni delitev pridobljenih deviz v našem gospodarstvu: tisti, ki jih potrebuje za svojo proizvodnjo več, naj jih dobi več, oziroma, posameznim delovnim organizacijam naj ostane različen delež od izvoza.

D. Dolenc

Kranj — Posebno tiste delovne organizacije, katerih proizvodnja je močno odvisna od uvoza, imajo za sabo hudo in težavno leto. Borba za devize je bila ostra in znati se je bilo treba na vse načine, da so proizvodnji sproti dobavljali preporebne osnovne in pomožne surovine, da stroji in delavci niso obstali ... Od kranjskih tovarn je bila menda v najtežjem položaju Tovarna gumijevih in kemičnih izdelkov SAVA, ki mora za svojo proizvodnjo uvoziti kar 70 odstotkov vseh surovin. Z vsemi močmi si prizadevajo, da bi uvoz krili z izvozom, toda ne gre. Lani so kupili na tujem za 47 milijonov dolarjev surovin, prodali pa so zunaj za 33 milijonov dolarjev svojih gumenih izdelkov. Ker izkušček v dolarih ni bil dovolj visok, so morali iskati vrsto poti, po katerih so prišli do preporebnih dodatnih deviz: na vse strani so se povezovali, uskočili celo v turizem, in širom po Jugoslaviji podpisali kar okrog 800 (osemsto!) samoupravnih sporazumov. Letošnje leto jim prinaša spet nove težave, kajti ukrep, da bodo lahko razpolagali izvozniki le s 65 odstotki prigospodarjenih deviz, jih bo močno prizadel. Načrtujejo, da bodo izvoz povečali na 46 milijonov dolarjev, uvoziti pa bodo morali za 70 milijonov dolarjev surovin, tako da jim bo za načrtovanjo proizvodnjo zmanjšalo kar 40 milijonov dolarjev. In spet bo treba v dokup deviz, ki bodo spet velikokrat preplačane ... — Foto: D. Dolenc

Kranj — Tekstilindus in Sava je pretekli teden obiskal predsednik republike sveta ZSS Vinko Hafner. S predstavniki obeh delovnih organizacij je beseda tekla predvsem o premagovanju težav uvoza in pridobivanju deviz ter o uresničevanju sklepov 2. konference Zveze sindikatov Slovenije — nagrajevanje po delu. — Foto: D. Dolenc

**Osnovna šola
DAVORIN JENKO
Cerknje na Gorenjskem
razpisuje naslednja prosta dela in naloge**

**UČITELJA RAZREDNEGA POUKA
za določen čas
(predvidoma od začetka marca do konca junija)**

**UČITELJA TEHNIČNEGA POUKA
za določen čas s skrajšanim delovnim časom
(od 26. 1. do 30. 6. 81)**

**POMOČNICE
za delo v kuhinji (kombinirano z delom v VVZ)
za določen čas (od 15. 2. do 30. 6. 81)**

Prijave oddajte v roku 15 dni na svet šole Davorin Jenko, Cerknje.

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRAJN

Polovica šolajočih ima stipendije

Nekateri menijo, da je stipendij »čez glavo« in da se učenci in študenti zanje niti ne zmenijo. Drugi spet govore, da so stipendije le za »izbrane« in za tiste z »zvezami«. Nekateri stipendisti menijo, da so stipendije občutno prenizke, drugi opozarjajo, da so včasih že podobne osebnim dohodkom. Kje je resnica?

GORENJSKA POD REPUBLIŠKIM POVPREČJEM

Dobro merilo je primerjava med številom stipendij in številom zaposlenih v posamezni občini. Če upoštavamo industrijsko in gospodarsko razvito Gorenjsko, pa smo lahko nad rezultati razočarani. V Sloveniji imamo enega kadrovskega stipendista na 27 zaposlenih. Boljše razmerje je le v Kranju (en kadrovski stipendist na 25 zaposlenih), v vseh ostalih gorenjskih občinah je slabše: Jesenice 31, Tržič 33, Škofja Loka 34 in v Radovljici kar 43 zaposlenih na enega stipendista. Pred Kranjem pa je kar 14 slovenskih občin, ki je lahko pohvaljo z večjim deležem kadrovskih stipendistov. Če dimo po podatkih lanskega razpisa kadrovskih stipendistov, bo svoj položaj občutno popravljena občina (teh podatkov v navezdovih rezultatih podoba podobnosti) in tudi iz združenih sredstev ali endijah je približno na glavo obr

njena slika kadrovskih stipendij. Na Gorenjskem prednjaci Škofja Loka in Radovljica (na enega solidarnostnega stipendista samo 34 oziroma 35 zaposlenih), v Kranju pa kar 81 zaposlenih. O razlogih za takšno situacijo smo že pisali.

Drugo merilo je primerjava med številom šolajočih učencev in številom stipendij. V tem primeru razmerje ni najbolj čisto, ker bi morali odštevati učence z učno pogodbo in predvsem precenjeno število študentov v prvih letnikih, ki jih osip domala razpolovi. Če približno odbijemo oziroma ocenimo te zadržke, tedaj lahko rečemo, da stipendije vseh vrst prejema polovica vseh šolajočih. Najboljše razmerje je v Kranju in na Jesenicah, v drugih gorenjskih občinah nekoliko slabše.

STIPENDIJE IN OSOBNI DOHODEK

Najbrž ne gre pritrjevati mnenju, da so stipendije podobne žepnini niti mnenjem, da so domala izenačene z osebnimi dohodki. Vemo namreč, da so merila o višini zapisana v družbenem dogovoru oziroma v samoupravnih sporazumih. Po teh merilih so pač stipendije različne glede na okoliščine, ki jih je treba pri izračunu upoštevati. Za ilustracijo nekaj podatkov. Povprečni osebni dohodek na zaposlenega v SRS za leto 1979 je znašal 7393 din, povprečna stipendija iz združenih sredstev v SRS na dan 31. 12. 1979 pa 1239 dinarjev ali 16,8 odstotka tega dohodka. Najvišja stipendija je lahko znašala 3160 din, za letošnje šolsko leto pa 4066 din, kar pomeni 55 odstotkov povprečnega osebnega dohodka. Po kadrovskih stipendijah se glede na sklep v aprilu letos giblje njihova višina od 1141 din do 4238 din in sicer v skladu z merili (učenec ali študent, učni uspeh, hitrost študija, deficitarnost poklica, ipd.)

Seveda je višina stipendije zelo pomembna zlasti za vse, ki so na robu življenjskih stroškov. Sprejeti družbeni dogovor in samoupravni sporazum (ki se pravkar podpisujejo) uravnavajo razmerja med stipendijami, osebnimi dohodki in življenjskimi stroški. Razširjena delegatska osnova v samoupravnih organizacijah za stipendiranje (z delegati sindikata, SZDL in ZSMS) bo prav gotovo prispevala, da se soočanje teh razmerij poglobi in utrdi na družbeno sprejemljivih stališčih.

Franc Belčič

**Dom oskrbovancev
ALBINA DROLCA
Preddvor**

Na podlagi sklepa delavskega sveta se razpisujejo naslednja prosta dela in naloge

1. RAČUNOVODJE S POSEBNIMI POOBBLASTIL

Poleg splošnih pogojev, ki jih zahteva zakon, mora kandidat izpolnjevati še:

- da ima končano srednjo ekonomsko šolo,
  - najmanj 5 let delovnih izkušenj na odgovorni delovnih nalogah v računovodstvu,
  - moralno politična neoporečnost
- Mandat traja 4 leta.

2. GOSPODINSKE POMOČNICE za nedoločen čas

- končana osnovna šola,
- možnost priučitve ob delu

3. STREŽNICE

za določen čas — nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu

- končana osnovna šola,
- praksa na enakem ali podobnem delovnem mestu,
- veselje do dela s ostrelimi ljudmi

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Dom oskrbovancev Albina Drolca, Preddvor, za delavski svet.

J. Košnjek

Trdna volja je pot do uspeha

Jesenška filmska skupina Odeon je stara petnajst let. Njen član Janez Hrovat je svojo filmsko pot začel že preje. Danes se s filmom poklicno ukvarja, ostal pa je zvest amaterskemu filmu.

Kako je prišel k filmu, je sam povедal: »Mineva dvajset let, odkar sem se začel ukvajati kinoamatersko dejavnostjo. Oktobra 1960 so pri Železarskem izobraževalnem centru Jesenice ustanovili društvo Ljudske tehnike in v njegovem okviru je začel delati tudi kino krožek. Navdušila me je ta zvrst ustvarjalnosti in vključil sem se v krožek. Prvo leto sem bi učenec, z animiranjem sem spremjal vse dogajanja okrog filma in se izpopolnjeval v snemanju. Po letu dni se je zastavilo vprašanje, kdo bo še naprej vodil kino krožek, kajti mentorja ni bilo več. Po dolgem premišljjanju sem se odločil in prevzel vodstvo krožka. Tedaj smo imeli težave s tehniko. Imeli smo le eno kamero 2 x 8 milimetrov, bili smo brez projektorja in montažne mize. Za oglede filmov smo si kino projektor izposojali. Spomladi 1963 smo dobili vabilo za drugo revijo pionirskega in mladinskega filma Jugoslavije v Beogradu. Posneli smo film o jeseniški železarni. Film smo lepili skozi lupo in nato montirali. O sinhronosti tona tedaj

še ni bilo govorja. Film smo zmerili z metrom, preračunali koliko glasbe po kadrih potrebujemo in jo nato posneli na magnetofonski trak ter vse skupaj postali v Beograd. Dva člana krožka sva se revije tudi udeležila in tako film prvič videla na platnu. Ni bil niti tako slab. Leta 1965 je skupina jeseniških kinoamaterjev ustanovila filmsko skupino Odeon. Sam sem bil tedaj pri vojakih in skupini sem se dejansko priključil leta 1967. Takrat smo začeli s snemanjem prvih samostojnih filmov in to dokaj uspešno. Tako so nastali: dokumentarni film Sam z gorami, potopisni film Jesenice-London-Jesenice, športno dokumentarni film o sankanju na umetnih program 5-4-3-2-1-hop in drugi.«

Leta 1968 je bil Janez Hrovat med pobudniki za prizadevitev prvega medkuljskega festivala amaterskega filma. Sprva je bil festival republiškega značaja, že po letu dni so sodelovali avtorji iz vse Jugoslavije, leta 1971 pa se je še razširil in postal festival z mednarodno udeležbo. S filmi se je na festivalih predstavil tudi Janez. Med njegove najbolj uspešne filme prvih let vsekakor spada film Ognjena kača, ki je doživel uspeh doma in v tujini.

Na svoji filmski poti je nanizal vrsto uspehov. S filmom se je začel ukvarjati tudi poklicno. Leta 1969 je

začel delati na TV dopisništvu RTV Ljubljana za jeseniško in radovljško občino. Leta 1975 pa kot snemalec v EPP RTV Ljubljana, kasneje je v filmski produkciji snemal najrazličnejše oddaje. V začetku sedemdesetih let so natali njegovi filmi na 16 milimetrskem filmskem traku: Do spoznanja, Balada o Mrtvecu, Matica, Ogenj. Kljub poklicnemu delu je ostal zvest filmski skupini Odeon, predvsem kot mentor pa tudi kot član žirje na amaterskih filmskih festivalih.

Združuje torej poklicno in ljubiteljsko delo pri filmu, o čemur je sam povedal: »Pri amaterskem filmu delam praktično od ideje do scenarija ter snemanja in montaže, pri profesionalnem filmu pa delam le s kamero. Televizijski film vidi veliko gledalcev, amaterski film le ozek krog ljudi. Njegova predstavitev je praktično možna samo na festivalih. Amaterski film je dosti bolj svoboden, tudi zato, ker so avtorji istočasno producenti. Sredstva, ki jih dobijo klubi, so namenjena za prirejanje festivalov in izvedbo krožkov, za filme pa ni denarja in avtorji jih financiramo sami.«

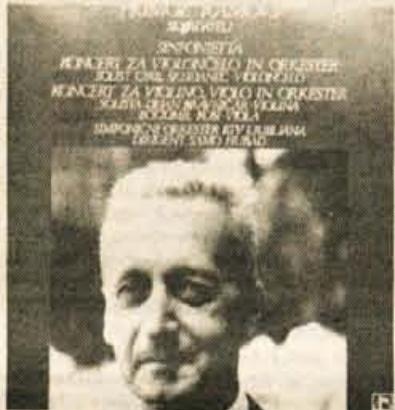
A. Kerštan

Nove plošče komorne glasbe

Ob koncu leta je Založba kaset in plošč pri RTV Ljubljana izdala nekaj novih plošč z deli slovenskih in tujih avtorjev komorne glasbe. Z veseljem ugotavljamo, da gre za niz izvajalsko dovršenih interpretacij slovenskih glasbenikov-poustvarjalcev.

Tako Simfonični orkester RTV Ljubljana predstavlja Simfončeto in tri Koncerete za violincelo oziroma violino ter violo in orkester Primoža Ramovša. Na drugi plošči istega orkestra in sopranistke Radmila Bakočevič pa lahko prisluhnemo osmim opernim arijam iz oper Verdija, Puccinija, Wagnerja, Bellinija in Giordana.

Komorni orkester RTV Ljubljana nam predstavlja partiture petih slovenskih avtorjev: Skeranca, Ramovša, Goloba, Merkuja in Lebiča; Simfonični orkester slovenske filharmonije pa na novi

plošči izvaja istrske miniature (Istrijanka) K. Pahorja ter Hindemithovo Somfonijo v B-duru in Koncert F. Martina.

Tu je še plošča trobentača Stjepana Arnolda in orkestra, ki nam ponuja koncerte Telemanna, Hummla in Joliveta ter Concertino P. Ramovša.

Slovenski kvintet trolbil v sestavi A. Grčar, S. Arnold, V. Trampus, B. Šinigoj in B. Gruden nam predstavlja Sutis S. Scheidta in A. Helborna ter Malo simfonijo Uroša Kreka.

Ce k našteti beri prištejemo še izvajanja pianistov Dubravke Tomšič (dva koncerta W. A. Mozart) in Acija Bertonclja (Koncerta za klavir in orkester M. Ravela in B. Bartoka), potlej moramo ob našteti osmih naslovih nesporno potrditi oceno, da gre za lep, po izboru kakovosten in izvajalsko kvaliteten prispevek k slovenski fonoteki komorne in klasične glasbe. Ne poustvarjalnosti.

Boris Bogataj

Knjiga oblikuje bralca

Zivljenje v malem kraju utira sleherna dejavnost; posebno ga bogati kulturno delovanje. Žal so obiskovanje knjižnice in branje literature danes vse več zamenjale druge oblike razvedrilila, ugotavlja Anton Strlič, ki že četrt stoletja uspešno vodi knjižnico v Podbrezjah. Zato si prizadeva, da bi prebivalci tega kraja iskali čimveč izobrazbe v dobrih književnih delih.

Knjiga ga je veselila od malega. Mati mu je vila ljubezen do lepe slovenske besede. Oboje, odnos do materinščine in literature, je zvest hranil in razvijal; ne le v sebi, zase, mapak ga je znal prenašati tudi na druge. Se danes nadvse rad svetuje mlademu in staremu, kaj naj prebere za poduk ali razvedrilo. Vsako nedeljo dopoldan sprejema obiskovalce v podbreški knjižnici. Že petindvajset let jo vodi.

Naključje je hotelo, da je Antona Strliča življenjska pot iz Žirov zanesla v Podbrezje. Tod je 1951. leta začel delati kot poštni uslužbenec. Po skorajnjem preoblikovanju poštnih uradov se je zaposilil v jeseniški železarni, vendar se je v kraju ustalil. Tudi silnice dejavnosti v njem so ga kmalu potegnile v dogajanje, predvsem kulturno.

V domačem kulturno umetniškem društvu Tabor se je najprej preizkusil kot igralec. Sodeloval je v uprizoritah več iger. Seveda je še vedno rad prebiral knjige. Zanimal se je za delo knjižnice, ki so jo 1947. leta ustanovili na pobudo učiteljice Francke Debeljakove. Tako so ga konec 1955. leta na občnem zboru društva izvolili za knjižničarja.

»Takrat smo imeli v knjižnici,« se spominja Anton Strlič, »okrog šesto knjig, predvsem dela domačih pisateljev. Sprva skromna zbirka knjig, ki so jih na začetku darovali krajanji, se je iz leta v leto večala. Posebno po ukinitvi občine Naklo so v kranjski občini namenjali več denarja za podželske knjižnike. Tako smo vsako leto dobili okrog trideset novih knjig, med njimi tudi dela tujih avtorjev. Velika pridobitev je bila zlasti uvedba potujoče knjižnice, ki se je uveljavila ob preobrazbi organiziranih knjižnic nekako po 1960. letu. Ponavadi smo si trikrat na leto izposodili kovček izbranih knjig. Tako smo bralcem lahko ponudili mnogo več, knjige pa so bile tudi bolj brane.«

Knjižničar iz Podbrezij poudarja, da je imel prva leta veliko rednih bralcov. Izposoja knjig je bila glede na št. viro prebivalstva izredna; od dvajset do petindvajset knjig, včasih tudi več, je izdal v enem dnevu. Obiskovalci so najraje segli po delih domačih pisateljev. Finžgarja, Jalna pa Bevka. Privlačili so jih predvsem

Mit o Sizifus in »Uporni človek« v prevodih Janeza Gradišnika in Zoje Skušek-Močnik. Camus je s svojo filozofska mislio namreč v določeni meri vplival tudi na našo literaturo in občo misel, vendar pa pričajočih esejev doslej v slovenščini ni bilo moč brati.

Kot zadnji avtor v nizu štirih novosti se predstavlja ruski pesnik Boris Pasternak z zbirkom avtobiografskih esejev, kratko prozo in z deli svoje drame »Slepa lepotica«. Branje je še toliko privlačnejše, ker gre za dela manj znanega pesniškega ustvarjalnega opusa. Izbor, prevod in spremna beseda je delo Janka Modra, ki je tudi urednik zbirke Nobelovci.

Tako je Cankarjeva založba, lahko rečemo, uspešno zaključila tudi osmi letnik te brane, kakovostne in priljubljene zbirke, o čemur nedvomno poleg števila izdanih naših avtorjev.

Zato pa sta toliko zanimivi in kvalitetnejši deli drugih dveh avtorjev, ki zapolnjujeta osmih letnih zbirke. Gre za filozofska eseja francoskega avtorja Albertina

Praizvedba Šeligove Svatbe

Praizvedbe slovenskih del so v Prešernovem gledališču že dodobra našle svoje mesto in postale temeljna repertoarna usmeritev kranjske gledališke hiše. Stirinajat jih je, včetve s predstavami za otroke, manjalo preteklih osem let, še povsem sveža je oktobra lani uprizorjena Govekarjeva drama Grča, ki so jo kranjski gledališčani potognili iz sedemdesetletne pozabe.

Uvod, ki ga želimo zapisati v petkovo premiero nove slovenske drame v Prešernovem gledališču, Svatbe Rudija Šeliga. Dramatik, ki živi v Kranju, že vrsto let sooblikuje sodobno slovensko dramatiko.

Radovednost je enako burila izvedba dramske besedila. Prešernovo gledališče je k sodelovanju povabilo odlične slovenske gledališke moći, kar je nedvomno narekoval zahtevni gledališki projekt, kakor tudi težnja gledališča, da predstava s polnico gotovostjo stopi v ospredje slovenskih gledaliških iskanj.

Nic čudnega torej, da je prihajajoče gledalce prevevala vznemirjenost, da je bil ogled predstave toliko bolj mikavan, da so bili že razgovori v odmorih med predstavo toliko bolj vroči, da so gledalci odhajali polni vtisov in mnenj. Brez dvoma bomo lahko v prihodnjih dneh brali analitične ocene, tudi zato, ker smo med kranjsko premiersko publiko zlahka ugledali številna imena slovenskega gledališkega življenja.

Šeligo je upodobil ljudi, izgnane iz običajnega sveta. Dramaturg predstave Marko Slodnjak je njegovo besedilo označil kot eksplozivo ustavljenega časa. In čas ljudi, ki posedajo v obmestni gostilni (pri Starem Mayerju) je resnično obstal, dokler ne vstopita »božja otroka«, ki hočeta tako zaživeti skupaj, da bi ostala svobodna, vendar bi ju svet priznal. Očitno je z našo urejenostjo takšna želja nezdrutljiva. V svetu duševno razkrojenih osebnosti sta s terjanjem svoje amiselne eksistence obsojena na propad, ki so mu drugi že tako zapisani. »Med krikom svobode in pravično kaznijo za življenje v svobodi se godi Šeligova igrac.«

Dramsko besedilo ima kar neobičajni jezik, lahko bi mu rečli tudi grub, ki pa iz ust sredičnih figur (»božja otroka«) na trenutke doseže mehko liričnost. Zdi pa se, da je bil tekst kar malce razpotegnjen na tri dejanja predstave.

Režijo je prevzel Dušan Jovanović. Na hitro lahko rečemo, da je predstava izvenela Jovanovičevu hrupno. Sprva celo pretirano, proti koncu se je hrupnost polegla in ob udarjanju bobnov (igral jih je Miro Gradišar) dobila prizvok zamolke tematnosti. Tudi glasba, ki jo je izbral režiser, je učinkovito dala na predstavi.

Na odru smo videli le dva domača igralca, Jožeta Kovačiča in Tineta Omara, da seveda omenimo deklici Natašo Kristan in Matejo Fajfa, ki sta dostačno stali ob velikih igralcih kot so Janez Hočevar, Majda Kohkova, Ivanka Mežanová, Alja Tkacova in Dare Ulaga. Posebej odlično pa sta sredični figuri Lenke in Jurija podala Milena Zupančičeva in Ivo Ban.

Oder Prešernovega gledališča je tudi prostorsko na novo zavilen. Razširitev je terjala odlična scena, delo Nikita Matule in Janeza Bernika. Enako izjemno lahko ocenimo tudi kostume Anje Dolenčeve in koreografijo Ksenije Hribarjeve.

Predstavi, ki je bila v vseh pogledih ambiciozno zastavljenata, pa se je poznalo, da od dokončnega oblikovanja besedila do premiere nista minila niti dobra dva meseca. Nedvomno bo celovito podobo dobila, ko se bo skupina povezem uigrala.

M. Volčak

S knjižnih polic

Novi zvezki Nobelovcev

Osmo leto izhajanja in skupaj že 63 naslovov — osrednji opisni značilnosti zbirke Nobelovci, ki jo izdaja Cankarjeva založba v Ljubljani. Povod za te uvodne podatke gre iskati v novih štirih naslovih, ki so se decembra pojavili na policah knjigarn.

Nobelovci prinašajo dela dveh, slovenskemu bralcu razmeroma neznanih avtorjev: roman švedskega pripovednega romanopisa Vernerja von Heidenstama »Karlincis«, ki ga je prevedel in spremeno besedo dodal Janko Modra, ter štiri drame španskega avtorja Jose Echegaraya v prevodu Toneta Kneza. Oba avtorja velja pobliže spoznati in njuni deli spoznati. Vendar pa po tem opravil dobrijen občutek ni ravno presenetljiv glede na veličino nagrade, kakršna je Nobelova nagrada za književnost v razmerju do literarne vrednosti pisanih obeh omenjenih avtorjev.

Kot zadnji avtor v nizu štirih novosti se predstavlja ruski pesnik Boris Pasternak z zbirkom avtobiografskih esejev, kratko prozo in z deli svoje drame »Slepa lepotica«. Branje je še toliko privlačnejše, ker gre za dela manj znanega pesniškega ustvarjalnega opusa. Izbor, prevod in spremna beseda je delo Janka Modra, ki je tudi urednik zbirke Nobelovci.

Tako je Cankarjeva založba, lahko rečemo, uspešno zaključila tudi osmi letnik te brane, kakovostne in priljubljene zbirke, o čemur nedvomno poleg števila izdanih naših avtorjev.

Zato pa sta toliko zanimivi in kvalitetnejši deli drugih dveh avtorjev, ki zapolnjujeta osmih letnih zbirke. Gre za filozofska eseja francoskega avtorja Alberta

Lilijana Šaver

Boris Bogataj

življenja. S širjenjem zbirke je rasto zanimanje za druga področja in večal se je krog bralcev. »Do danes smo v našo knjižnico vpisali 138 bralcev,« pove sogovornik in doda: »Letno se v nej zvrsti približno 40 stalnih obiskovalcev. Izposodimo od 600 do 800 knjig. Včasih smo jih izdali skoraj še enkrat toliko. Zadnje desetletje, ko se je način našega življenja dokaj spremenil, je nameč pri ljudeh opaziti opuščanje bralnih navad. To nikakor ni spodbudno, saj pisana beseda oblikuje ljudi in v marsičem vpliva na življenje v določenem okolju.«

Želja, da bi ljudje iskali čimveč izobrazbe v dobrini literaturi, je bila v Antonu Strliču vedno živa. Dokazoval jo je s skrbno izbiro del za podbreško knjižnico, danes je v njej že 2200 knjig, z zanimanjem in lastnim usposabljanjem za knjižničarska opravila, povezovanjem s kranjsko knjižnico in sodelovanjem v društvu gorenjskih knjižničarjev, pomočjo pri organizaciji potujoče knjižnice v Dolenji vasi in urejanju šolske knjižnice zadnja leta pa drugimi dejavnimi. Med drugimi že vrsto let deluje tudi v upravnem odboru kulturnega društva.

Za vsestransko dolgoletno delovanje na kulturnem področju mu je kranjska kulturna skupnost 1976. leta podelila malo Prešernovo plaketo.

Ceni to priznanje, ob tem pa si najbolj želi, da bi še z nad

RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR

RESNIČNI MONTE-CRISTO

6

Cisto pravi zaklad

»Bog, Loupian! O, ne! Ne Bog! Kaznoval te je Picaud, ki je zabodel Chaubarda, zastrupil Solarija, pripeljal tvoji hčeri kaznjence za moža in pripeljal past, v katero se je ujel tvoj sin! Da, Picaud, čigar roka je začgala tvojo kavarno in pokazala vanjo pot tatovom... In Picaud je pognal tvojo ženo v smrt od žalosti! On je kupil tvojo hčer kot kakšno vlačugo! Da, jaz sem to, Loupian, Prosper! Poglej dobro, se pozaš Picauda, ki si ga pahnil v ječo? Poglej dobro, kajti ti si moja številka tri!«

Noževno rezilo se je zadrllo v Loupianove prsi, ne da bi imel kavarnar čas za obrambo.

A ko se je Picaud, pijan od maščevanja, ki ga je končno izpolnil, pripravljal, da zapusti tuilerijski park, se je na njegovo ramo spustila železna raka. Se preden je mogel nekdanji čevljar odkriti, kdo je nočni napadalec, ga je mahnil da je omedelil, ga povezal in odnesel.

Klet v ulici Saint-Roch

Picaud se je prebudil na žimnici sredi kleti, ki jo je ogrevala pečica.

»Prav torej, Picaud. Zate maščevanje ni nič drugega kot ponorela sla, katere bi se sramoval, ko bi ne bil svoje duše zapisal hudiču. Preganjali si tri nesrečnike, ki bi jim bil moral prizanesti; strašni zločini so za teboj. In jaz sem tvoj sokrivenec, kajti jaz sem ti prodal skrivnost tvoje nesreče...«

»Ti? Kdo pa si ti?«

»Nesrečnik, Picaud, za katerega je bilo tvoje zlato pogubno... Moral sem z ženo pobegniti in umrla je v izgnanstvu! Mene pa so zaprli, vlačil sem za seboj jetniško kroglo! Ko mi je končno uspelo pobegniti, sem se odpravil iskat tistega abbéja Baldinija, ki tako dobro zapeljuje druge; v Neaplju ni nikče vedel ranj. Picaud! Iskal sem tvoj grob in izvedel, da živis... Potem sem vse razumel. Nocoj sem se namenjal vse razkriti Loupianu. A kaj, ko ti je vrag dal minuto prednosti pred menoj...«

Krik se je izvил iz ust nekdanjega čevljarja:

»Allut!«

»Da, jaz sem Antoine Allut... in pripeljal sem te na kraj, kjer ti ni pričakovati ne pomoći in ne usmittenja.«

Picaud se je zaničljivo nasmehnil: če je nekoč odštel petdeset tisočakov iz zaklada abbéja Farine, da je izvedel imena Loupiana, Chaubarda in Solarija.

je bil zdaj pripravljen plačati dvakrat toliko za svojo svobodo. In še ena misel se mu je utrnila: čim bolj se bo delal revnega, tem prej bo prišel iz te ječe.

Allut se je spravil k večerji.

»Lačen sem,« je zastokal Picaud.

»In koliko mi boš plačeval za kruh, ki ti ga bom dajal?« se je hehetal Allut.

»Nimam denarja,« je odvrnil Picaud. »Res je.«

»Lazeš! Šestnajst milijonov imas in še več,« je navrgel Allut med dvema grižljajema.

»Nor si!«

»Kakor hočeš. Bova videla, kateri od naju bo prvi popustil... Časa imam dovolj. Lahko noč.«

Končal je večerjo, se zavil v odejo in utrnil svečo.

Dva dni je tako obedoval pred očmi svojega jetnika, ki ga je z močnim železnim pasom okrog ledij pritrdir k trem obročem v steni. Picaud je predlagal, da plača svojemu ječarju tri novce za unčo kruha.

»Poslušaj moje pogoje,« mu je vrgel Allut. »Dvakrat na dan ti bom dajal jesti, ti pa mi boš za vsak obrok plačal petindvajset tisoč frankov...«

Krik nemoči se je izvil iz Picaudovega grla. Poskušal je planiti na svojega mučitelja, ki ga je mirno opazoval. Toda Picaudov pohlep je bil brezmejen. Raje je prenašal obup gladijanovanja. Muke in nemočna jeza so ga izčrpale, zgrabil ga je krč in glavo mu je potegnilo na stran.

Allut je sprevredil, da zna odnesti Picaud skrivnost svojega ogromnega bogastva s seboj v grob. Toda bil je nemočen ob tolikšni Picaudovi trmi. Od besa je pričel udarjati samega sebe, a je na spačenem Picaudovem obrazu nenadoma opazil satanski nasmešek. Ponorel od totege je planil nanj, ga grizel, mu izpraskal oči in nazadnje končal obupne krike z rezilom, ki ga je porinil vanj.

Nenadoma je med mokrimi kletnimi stenami zavladala čudna tišina. Allut se je zgrozil. Če bo ostal ob tem truplu, bo še znored! Zamotal je, kar je imel, zazidal vhod v klet s cementom in opeko, ki si ju je bil pripravil že prej, in pobegnil.

Skljenil je zapustiti Francijo. V Calaisu se je vkral na barko in se odpravil v Anglijo.

»Ni vam ime Charon, marveč Allut, kajne?« je ob koncu izpovedi francoski duhovnik vprašal umirajočega. Le-ta je komaj bežno zaprl veke. Bil je utrujen. S šibko roko je podpisal vsako stran svoje izpovedi. Nato je velel duhovniku, naj jo zloži v ovojnico in naslovi na policijskega prefekta v Parizu.

Otok If, trdnjava na strmi skali

(SE NADALJUJE)

Ivan Jan: Kokrški odred

6

Od tu se ravnski predel Gorenjske proti zahodu naglo oži. Sovodenj Save Bohinjke in Save Dolinke pod Radovljico je meja, od koder se med obema krakoma reke vzdiguje Pokljuka z Julijskimi Alpami, na levem bregu Save pa Karavanke s Stolom in z Brezniškimi pečmi, za katerimi teče Završnica pa dolgo slemi Belčice, dalje 1835 m visoka Golica, naprej do meje pri Ratečah pa so razpotegnjene strme Zahodne Karavanke.

Vasi zahodno od Begunj so nanizane tik ob vznosu gora, tako tudi Jesenice. Na koncu Doline se proti avstrijski meji vzpenja cesta skozi Podkoren na Korensko sedlo, ki se na višini 1073 m prevesi na Koroško. Zgornjesavska dolina je bila v 1944. letu hkrati nekaj časa tudi meja med Jesenško-bohinjskim in Kokrškim odredom.

Kot izhodišče so bile v tem predelu zlasti pomembne hribovske vasice in posamezne domačije, npr. Javorinski rovt, Planina pod Golico, Dovje in Srednji vrh nad Martuljkom, niže proti vzhodu pa vasi pod Stolom. Vode je v teh krajeh zadošti in tudi gozdov ne manjka, vendar so bila strma pobočja Karavank in goli goraki grebeni za zadrževanje partizanskih enot dokaj neprikladni. Tri poglavite reke – Kamniška in Tržička Bistrica ter Kokra – iz nedrij Karavank po ozkih dolinah tečejo proti Savu in pri tem s svojimi strugami globoko sekajo gorovja in ravno v smeri sever-jug. Te vode so bile s svojimi strugami vse vojne leta huda zapreka. Prehodi čeznje so bili običajno zvezani z izjemnimi naporji, nevarnostih in žrtvami.

Vzhodno območje Kokrškega odreda se širi v za partizane težko dostopno Kranjsko polje s trdnimi kmetijami. Središče te kmečke okoli-

ce so Cerkle s Senčurjem. Nad njimi se dviga Krvavec, ki se proti zahodu spušča v dolino Kokre, proti vzhodu pa h Kamniku in še bolj strmo h Kamniški Bistrici. Na pobočjih Krvavca so vasice Možjanca, Štefanja in Šenturška gora, Ambrož, Sidraž in še nekaj drugih zaselkov ter domačij, ki so bile praktično vsak hip dostopne partizanom.

Kamniško območje je za nas pomembno zlasti zaradi krajev in dolin, kot je ozka in strma dolina s Stranjami, Kalščami, Stahovico in Gozdom na njemem začetku, naprej pa Črna, Podlom, Crnelec, Sovina peč in še druge. Proti zahodu se vlete ozka dolina Kamniške Bistrice, nad katero se proti severovzhodu strmo dviga Velika planina, njej nezasproti pa Kamniške Alpe. Pod Menino planino, ki se dviga severovzhodno od Črne, se od zahoda proti vzhodu vlete Tuhiška dolina s številnimi zaselki in vasmi, ki so bile od vsega začetka partizanske. Tako Gradišče, Kostanj, Sela, Češnjice, Spitalič, Hrib, Rakitovec, Pšajnovica, Brezovica, Mala in Velika Lašna, Pavloče, zlatopoljske vasi. Tu so ljudje vseskozi sodelovali s Kamniškimi bataljonom. Zanimiv je tudi Črni graben s Krašnjo, Blagovicem ter Moravško dolino, kjer je bila v prvem obdobju meja med operativnim ozemljem Kokrškega odreda in Štajerskimi enotami. Ti kraji s prehodi čez Trojane, s Tuhiško dolino, s Črnim grabnom in s Črno po eni strani povezujejo Štajersko z Gorenjsko oziroma Kranjsko, po drugi strani pa so obmejni predeli med temi pokrajjinama.

Meja med Štajersko in Kranjsko je bila v letih 1941–1942 zaznamovana z rampami na cesti Trojane–Motnik in na Črnelo. Tako so bile take, kakršne danes vidimo na sliki.

dih državnih meja. Postojanko na Črnelcu, ki je varovala mejo, je 16. junija 1942 uničil Kamniški bataljon.

Operativno območje Kokrškega odreda je bilo podolgovato in je obsegalo 2000–2500 kv. km; vsa Gorenjska zajema okoli 3480 kv. km. Za partizane so bili najprikladnejši in tudi edino uporabni ozki gozdnati predeli tik nad naselji.

Manevrski prostor partizanskih enot v Karavankah je bil zelo utesnjén, kajti za severno in poleg tega strmo odsekano stranjo golih grebenov se je začenjala avstrijska Koroska, na južni strani pa se je raztezala ravna s številnimi sovražnikovimi possadkami. Partizanske enote so se tu mogle obdržati samo z upoštevanjem najglobje konspiracije in z slednjim uporabljanjem partizanske taktike. Zaradi vsega tega tu tudi ni bil mogoč obstoje-

vejih operativnih vojaških enot, kot so bile brigade in divizije.

Na Gorenjskem so obsežni gozdovi tudi v ravneh, ki pa so na gosto prepreženi s komunikacijami, predvsem s cestami. Ker je sovražnik lahko hitro premeschal svoje enote, so ravnski gozdovi povzročali partizanom hude žrtve.

Vsemu temu moramo dodati tudi delovanje domobranov, ki so se zlasti severovzhodno od Kranja od poletja 1944 močno razmehnili.

Teren na levem bregu Save je bil pomemben tudi zato, ker se je od tu NOB širilo na Korosko in ker je pomenil povezavo z zahodno Štajersko.

Partizani na Gorenjskem (O partizanskih četah na Gorenjskem do ustanovitve Gorenjskega odreda junija 1942)

Zadaj Storžič, sedlo Poljana, Tolsti vrh, Kukovnica, zgoraj zora, obronki Begunščice, Dobrče in Stola.

Uspešna drsalna revija – Mladi drsalci jesenikega drsalnega kluba so od jeseni pridno vadili deset vsebinsko pestrih točk za revijo na ledu, ki so jo pod vodstvom ljubljanske drsalke Maje Zupančičeve prikazali pred novoletnimi prazniki. Številne obiskovalce so navdušili liki iz sveta pravljic, razni plesi, hokej medvedov in zajcev, predvsem pa končni nastop z imenom Jugoslavija. Najmlajše je razveselil tudi prihod dedka Mraza. Na sliki: mladi drsalci med ogrevanjem na ledu – B. Blenkuš

Ti pa ne boš šel na ples!

V pičli ponudbi zabave za kranjsko mladino, ki je razpeta med cigaretnim dimom in kozarčkom piča ter brezdeljem na drugi strani, je zelo dobrodošla zabava v Delavskem domu, ki jo organizira ob koncu tedna društvo Modrina. Žal pa se tudi tu lahko prijetijo čudne stvari, ki vsa občutja strnejo v enoto, mladinec, mladinka nisi pomemben, lahko le plača precej dragovstopnino, včasih pa si na nemilost in milost prepričen »močnemu fantom, ki naj bi bili redarji, so pa včasih le lokalni »frayerji«, ki svojo premoč izkoristi na najbolj nestrezne načine. Ne gre seveda posploševati, toda naslednja dva primera pričata o tem, da odnosi še zdaleč niso na ravni glasbe in predritev v celoti.

Zgodilo se je, da je nekdo (če hočete tudi pisec teh vrstic) razbil kozarec. Preprosto padel je na tla, malo iz nerodnosti, malo iz objestnosti. Že se je obrnil, da bi natakarici za točilnim pultom v Delavskem domu poravnal svojo nerodnost in objestnost, ko ga je zgrabil eden od zgoraj naštetih junakov, brez oznake redarja celo, in ga grobo pred vsemi navzočimi vlekel do vrat in jih zaklenil za njim. Čeprav je soboten hotel plačati škodo in se ni upiral močnemu mladenci, ki sicer običajno streže za točilnim pultom! Sila je bila torej tista, ki je spregovorila – povsem brez potrebe, zgolj za demonstracijo razlike med obiskovalcem in »junakom sobotne noči z močnimi pestmi...«

Drugi primer se je zgodil isti osebi prejšnjo soboto, tudi na plesu Modrine. Zataknilo se je pri blagajni. Dotični je torej hotel kupiti karto za ples in ob tem klepetal z blagajnikom. Naenkrat se je prikazal visok redar, ki pobira vstopnico (iz poznejšega razgovora z blagajnikom se je dalo razbrati, da mu je ime Srdjan ali Zoran, sicer pa to sploh ni važno) in spregovoril nekaj stavkov v tonu, ki naj bi povedal, da se pri vstopu na ples Modrine ne govoriti, le plača se ali pa gre!

Miran Šubic

Koncert Janija Kovačiča

Znani slovenski kantavtor bo nastopil jutri ob 19. uri v Delavske domu.

Po izredno uspelem koncertu Marka Breclja in Ivana Volariče Fea, je kranjskemu Klubu ljubiteljev glasbe uspelo privabiti v Kranj še enega dobrega glasbenega individualista.

Janija Kovačiča najbrž ni potrebo podrobnejši predstavljati. Ljubiteljem glasbe je namreč že dobro poznan. V Kranju je nastopil pred leti na večih koncertih, videli smo ga na televiziji, njegove skladbe vrtijo po radiu.

Pa vendar bo jutrišji koncert vseeno novost. Jani se bo namreč kranjskemu občinstvu predstavil prvič po izidu svoje prve plošče. Ker pa vemo, da se vsi njegovi koncerti zelo razlikujejo, tudi jutri lahko pričakujemo precejšnja odstopanja od interpretacije skladb, kakršne lahko poslušamo na njegovi plošči.

Marko Jenšterle

DAMINA SPLETKA
Dr. Srdjan Božek (Nadaljevanje v naslednji številki)

87

1. Te2 Dc1?
Potrebno je bilo 1. Dbl in nato Df5 ali pa 1. Df1 s pretnjo Td1 itn.

2. Te3!!

V tej potezi je jedro. Trdnjava stoji sedaj na najboljšem polju, pripravljena za nastop na obeh krilih.

2. De4:
Tudi 2. Dd1 3. Df6+ Kg8 4. Ta3 Td8 5. Ta7 Tf8 6. a4 De2 7. Df4 Kg7 8. a5 itn. je v korist belega.

3. Ta3!

Črni je najbrž pričakoval zanj nedolžno nadaljevanje 3. Df6+ Kg8 4. Tf3 Td7 5. Ta3 Dd5 itn. Sledi hiter konec, ki ga pripravi par bele dame in trdnjave.

3. ... Dd5
4. Df6+ Kg8
5. Ta7!
Skljepna nitka spletke.

5. ... Dd7
6. Ta8+

Hoče vse in črnemu ni preostalo drugega kot da se vda.

zanke, je pač prezrl nekatere igralne možnosti

Prevarje so zelo različne glede na cilj, ki ga dosežejo. Lahko gre za neznatno pozicijo prednost ali celo le za zavajanje nasprotnika v določen tip pozicije brez kakršne koli očitne prednosti, najpogosteje pa gre za pridobitev materialne prednosti. Dobro izvedena prevara lahko obrne izgubljeno pozicijo v zmago. Značilen primer prevarje je zanka, kakršno je pripravil črn v položaju na diagramu 157 (LETELIER - FISCHER; Mar del Plata, 1960).

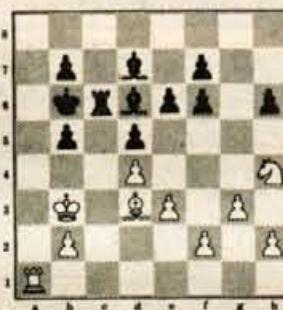

Diagram 157

1. Ta8?
Beli je mislil, da s pretnjo osvojitve kmeta h6 narekuje igro. V resnicu pa drsi v zanko. Moral bi osredotočiti skakača 1. Sf3 in ga nato premestiti na polje e2.

1. ... Tc1!
2. Th8 b4
3. Th6?

Beli je v zanki! Nujno je bilo 3. Td8 Kc7 4. Ta8 itn.

3. ... Ka5!!

Zanka se je sprožila in za belega ni več rešitve.

ZANKE IN PREVARJE

Prevarje so stalna sestavina šahovske igre. Pravzaprav včasih težko razlikujemo prevaro od spregledavčine, kajti kdor zaide v nasprotnikove

VAŠA PISMÀ

DEDKA NI BILO!

Praznovanje dedka Mraza je bilo za včibane Vodovodnega stolpa v Kranju predvideno 23. decembra: za prvo skupino ob 17. in za drugo skupino ob 18. uri. Prva skupina je nestrpno pričakovala prihod dedka Mraza. Minila je lutkovna igrica, pa nastop snežink in drugih spremjevalcev dedka Mraza. Slednjega pa ni bilo od nikoder. Položaj je rešila ena od tovarišic. Sprašujemo se, kdo je zato krit: ali koordinacijski odbor občine, ali DPM ali pa tovariš, določen za dedka Mraza. Opravčila ne bi smelo biti, saj je bil narejen in objavljen natančen razpored obiskov dedka Mraza. Prihodnje leto si takih napak ne smemo privoščiti. Če koordinacijski odbor ali drugi zadolženi za obisk dedka Mraza ne bodo kos, naj povedo, saj smo tudi sami sposobi pripraviti takšno prireditve!

Komisija za praznovanje dedka Mraza
Vodovodni stolp

OJ TA PREMOG!

Premog sem naročil že 9. aprila lani in sicer due toni. Na naročilnič je bilo odtisnjeno: »... dobava najkasneje v letu 1980; cena velja na dan dobave in plačila ni pogoj za dobavo...« Če hočeš premog sploh dobiti, moraš proti svoji volji pristati na vse te zahteve. Tretja zahteva, da plačilo ni pogoj za dobavo, je popolnoma netrgovska in proti vsem trgovskim običajem, saj velja nekako takole: kakor hitro nekaj plačam, imam pravico plačano blago zahtevati, v nasprotnem primeru pa podjetje ne bi smelo prevzeti plačila ali predplačila, ker sklene z naročilnikom kupoprodajno pogodbo.

Torej, če velja obveznost pogodbe za kupca, posebno še, ker je plačal nedobavljen blago v naprej, potem je tudi dobavitelj obvezan izpolniti obvezo pogodbe, torej dobavo, ker je denar že prejel obenem s podpisom pogodbe.

Glede veljavne cene blaga na dan dobave so mišljena različna. Blago se pravilno prodaja po veljavni ceni na dan plačila. Prodajalec pa teži za tem, da ceno postavi na dan dobave, seveda pa s tem nič ne svega in ni vezan na rok dobave, še manj pa na to, da bi svojemu odjemalcu ustregel. Pri reklamaciji dobave dobiš enostavno odgovor: če nisi zadovoljen, pa vzemni denar nazaj! Lepo - ti pa ostaneš brez premoga, ker ga drugod ne moreš naročiti. Take odnose doživljamo mi, drugod v svetu se kaj takega ne dogaja. Predvsemki denar v trgovini kroži in prinese trgovcu kar lep zaslužek, saj se mora glavnica obrniti v letu dni vsaj dva do petkrat. Zakaj taki odnosi? Dobavitelj niso nikomur odgovorni, kupec pa se tudi ne more pritožiti.

Prodajalec dobro ve, koliko premoga ljudje želijo. Nikjer pa ni rečeno, da morajo vso kolitino nabaviti pri enem rudniku.

RAK

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU

OB NJEGOVI 750-LETNICI

(72. zapis)

Marsikdo bo podvomil, če so ti preprosti, skorajda naivni verzi res Prešernovi. Seveda, dokazov ni nobenih. Toda, vedeti je treba, da je bil pesnik v svojih kranjskih letih že popolnoma izpet, da je »živiljenju peza« zlomila orlu peruti, da je utegnil kriliti le po zemskem prahu, ostajal je le prisren, nesrečen, izgubljen človek. Z drobnim veseljem za prigodniško verzifikacijo, kot se je ohranila tudi v družinskom izročilu potomcev »Bohinjske rože«. No še nekaj primerov, ki pa močno spominjajo na potiskane lističe na lectovih srčih:

Prebrede bi vodó.

preplaval moré.

prehodil bi goró

za tvoje sré.

ali pa naročilo Luni, starci znanki trubadurjev:

Ko čez goro boš zavila,

le oglaš' pri oknu se.

Tam žiu mi dekile milo,

vseh deklet kraljica je.

ali rahlo očitajoč vzdih:

Ko sedim in premišljujem,

tebe, dekle, občudujem.

Si l'zato tu sem prišla,

da s mi srce ranila!

PROHINARJEV ROD

Oče »Bohinjske rože« je bil Tomaž Miklavčič iz Železnikov, materi je bilo ime Barbara roj. Hauptman. Hčerka Minca se jima je rodila dne 8. decembra 1828 na Koroški Beli. Družina je potem daje časa živelna v Bohinjski Bistrici.

Minca se je dne 18. februarja 1852 poročila z barvarškim mojstrom Francem Prohinarjem (1819-1896), sorodnikom Jalnove žene Ane, po rodu Prohinarjeve. - Z možem se je Minca naselila v Kamniku, kjer je le-ta odkupil Molinejevo posest na Šutni in nadaljeval tam barvarško obrto.

V zakonu se je Minci rodilo pet otrok, a preživele so le tri hčere: Marička (1852-1886), Angela (1862-1942) in Francka (1867 do 1882). Rod je nadaljeval le Angela, ki se je poročila s hrvaškim zgodovinarjem Robertom Koprinskim profesorjem na zagrebški univerzi.

IZGUBLJENA PRIMOŽNOST

Po toči zvoniti, je prepozno... To je res! Toda, povedati vseeno velja: Minca Prohinarjeva, roj. Miklavčič, »Bohinjska roža«, je umrla dne 7. aprila 1899.

Torej so takratni slovenski prešernoslovci imeli dovolj lepo priložnost.

Prednemu Šopoku Bernardu Smolnikarju Benediktenzaru Profesoriu v Celovžu
Dr. Poljakom

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

100. Marko Kozjaka spravijo v posteljo ter pokličajo očeta Benedikta, ki je bil na glasu, da zna pravzaprav zdravila, obvezovati rane in kuhati roze za zdravljenje. Pater Benedikt se loti vsega svojega znanja, da bi spravil bolnika k zavesti. V kloštru pa je vse pokonci. Opat pošlje sira v grad Kozjak sporočiti gospodu Petru, naj nemudoma pride v klošter, ker mu je brat mogoče bližu smrti. Petra je prezenetil, saj še ni pričakoval bratove smrti. Pravzaprav mu ni bilo veliko do brata, vendar se je spodbabil.

101. Klošterskega sira, ki je kmalu zaropotal preko grajskega mostu, najprej pogosti. »Kaj pa se je zgodilo? Ali je brat nanagloma zbolel?« Opat mi niso sami poveli, pravi mož, »vendar sem drugje slišal, da je neki cigan, ki smo ga ujeli predsinocnjim, skrivaj nekaj povedal gospodu, ki jim je na mah postal slabo in se potem niso več zavedali. Kaj je povedal, ne vedo, gotovo pa kako coprijno...« Če bi hlapec pazil na gospoda Petra, bi videl, kako je njegovo lice spremenjalo barvo.

102. Kaj, ko bi bil to tisti cigan? Kaj, če je bratu povedal o njegovem hudodelstvu? Ta misel je bledila in vredla v plemičevi glavi. »Čuj, kakšen pa je pravzaprav tisti cigan?« vpraša napold že dolgo časa, ko se mu vznešenje nekoliko poleže. »Dolg, že precej star, bi rekel, vendar pa močan kot kakšen vol. Kar dva sta ga morala takrat držati, pa bi jih še kljub temu kmalu ustrahoval, čeprav tudi naš Til ni kar tako,« odgovori hlapec.

Rišen: Jelko Peternelj
Priredba: M. Zrinski

Štiriindvajsete spominske sportnorekreacijske prireditve Po stezah partizanske Jelovice

Odlična pripravljenost nastopajočih

DRAŽGOŠE – Odlična pripravljenost nastopajočih in dobro pripravljene proge ter lepo, toda mrežo zimsko vreme so dva dni dajali ton sportnih tekmovanj na štiriindvajsetih spominskih prireditvah Po stezah partizanske Jelovice, ki so bile letos posvečene štirideseti obletnicam vstaje jugoslovenskih narodov in devetindvajsetti obletnic dragoške bitke. Bile so lep zaključek ob letodobnem praznovanju občinskega praznika Škofo Loka. V dveh dneh je na desetem jubilejnem tekmovanju smučarskem prvenstvu enot TO, JLA, in milice, spominskemu teku mladincev za jugoslovenski pokal, rekreativnem tekaškem tekmovanju in patrolnem tekmovalničanom ZRVS in ZSMS ter sankanju nastopalo nad dvatisočpetsto tekmovalcev in tekmovalk.

PATRULJA VP 1098 KRAJNA NAJHITREJŠA

DRAŽGOŠE – Na desetem jubilejnem tekmovanju odprtje smučarskega prvenstva JLA, milice in TO je nastopilo rekordno število patrulj. Na tem tekmovanju jih je nastopilo štirinadeset.

V kategoriji JLA so bili najboljši vojaki VP 1098 Kranj, ki so bili hitrejši od enote VP 2028 iz Delnice in VP 1098/30 iz Škofo Loke. V patrolnjem teku so bili tokrat najboljši teritorialci Radovljice, ki so v borbi za prvo mesto prehiteli Jesenice in Škofojeloane, v teku milice pa je bila v tej konkurenči najhitrejša zaščitna enota milice RSNZ. V teku žensk je bila najboljša TO iz Maribora, ki je bila boljša od TO Kranja, Škofo Loke in Velenja. Na desetem repreblikanskih prvenstvu enot TO, JLA, UJV so bili tokrat zmagovalci pripadnik TO Radovljice, druga je bila VP 1098 Kranj, tretja pa zaščitna enota milice RSNZ.

Rezultati – prvenstvo enot JLA – 1. VP 1098 Kranj 41,10, 2. VP 2028 Delnice 53,26, 3. VP 1098/30 Škofo Loka 54,52, 4. VP 1101 Postojna 55,10, 5. VP 1032 Ljubljana 1:02,57; prvenstvo enot TO – moški: 1. TO

Radovljica 40,17, 2. TO Jesenice 43,12, 3. TO Škofo Loka 44,37, 4. TO Kranj 41,52, 5. TO Tržič 48,29; ženske – TO Maribor 38,57, 2. TO Kranj 37,44, 3. TO Škofo Loka 45,86, 4. TO Velenje 1:10,54; prvenstvo enot UJV – 1. Zaščitna enota milice RSNZ 46,26, 2. UJV Nova Gorica 50,19, 3. UJV Murska Sobota 54,31, 4. UJV Koper 58,20, 5. UJV Kranj 59,96; odprto prvenstvo enot TO, JLA, UJV SR Slovenija – 1. TO Radovljica 40,17, 2. VP 1098 Kranj 41,10, 3. UJV zaščitna enota milice RSNZ 42,26, 4. TO Jesenice 43,12, 5. TO Škofo Loka 44,37, 6. TO Tržič 48,29, 7. Tržič 48,29.

PO POTI NARODNEGA HEROJA KEBETA

KROPA – Športno društvo Plamen Kropa je bilo organizator tradicionalnega tekmovanja patrulj ZRVS in ZSMS. V tem tekmovanju, ki ima tudi streljanje, reševanje taktike in topografije in vprašanja iz NOB, je nastopilo oseminštirideset reprezentanc.

Med temi so največ uspeha imeli mladi iz občine Tolmin, ki so zbrali največ točk. Bili so prvi pred Vrhniko in Kočevjem.

Vrstni red – 1. Občina Tolmin 505, 2. Občina Vrhnik 501,5, 3. Občina Kočevje 492, 4. Občina Brežice II 487,5, 5. Občina Ljubljana-Vid 478, 5. Občina Radovljica.

ZMAGA DUŠANA DJURIČIČA

DRAŽGOŠE – Pod pokroviteljstvom ZBB NOV Jugoslavije se je sedemindvajset mladincov smučarskih tekačev borilo na tekmovanju za mladinski jugoslovenski smučarski pokal.

Med vsemi temi mladimi smučarskimi tekači iz Jugoslavije je v deset kilometrov dolgi smučini imel največ moč vojak Dušan Djuričič iz VP 1098 Kranj. Dušan Djuričič, ki je aktivni tekač in reprezentant, je premagal med drugimi tudi mladincu moštva Slovenije Žerjava in Gracerja. V moštveni razvrsttvitvi je bila najhitrejša Slovenije, druga je Hrvatska in tretja BIH.

Vojak VP 1098 Dušan Djuričič je bil najhitrejši v teku na deset kilometrov za jugoslovenski spominski pokal. – Foto: D. Humer

Rezultati – 1. D. Djuričič (VP 1098 Kranj) 34,09, 2. Žerjav 36,49, 3. Gracer (oba Slovenija) 37,34, 4. Jakovac (Hrvatska) 38,15, 5. Mašovič (Slovenija) 38,50, 6. Krušljan (VP 1098 Kranj) 39,42.

NAD STOPETDESET REKREATIVCEV

DRAŽGOŠE – Smučarski klub Triglav iz Kranja je bil že na tradicionalni tekaški prvi organizator četrtega množičnega rekreativnega smučarskega teka. Čeprav je bila delovna sobota, je bila udeležba zadovoljiva, saj se je na startu pojavilo nad stotideset smučarskih rekreativcev.

Deset kilometrska proga je bila dokaj zahtevna, saj ima dolg in težak vzpon že takoj po startu. Toda vsi smučarski tekači rekreativci so s prigo dobrino opravili in to je še en dokaz več, da radi trenirajo in tečejo.

Rezultati – moški do 30 let – 1. Kolanec 53,50, 2. Kordić 56,21, 3. Nastran 57,00, 4. Katrašnik 57,36, 5. Miha Jelenc 58,46; do 40 let 1. Lotrič 56,12, 2. Dolenc 57,12, 3. Gregorič 57,19, 4. Ažbe 59,32, 5. Flisakar 1:03,45; do 50 let – 1. Hrovat 1:00,51, 2. Kotovič 1:03,06, 3. Jamnik 1:03,46, 4. Fornezz 1:04,24, 5. Kalar 1:06,07; nad 50 let – 1. J. Pavčič 55,15, 2. M. Kordić 1:09,28, 3. Nevbraver 1:19,05, 4. Nezman 1:20,38, 5. Konstantin 1:26,07; ženske do 25 let – 1. Šverc 50,25, 2. Pogačnik 50,53, 3. M. Bešter 56,25, do 35 let – 1. M. Kordić 43,48, 2. Ahačić 54,28, 3. Vodnik 58,51.

SANKAČI V DOLENJI VASI

DOLENJA VAS – Na 1076 metrov dolgi progri s 138 višinske razlike so slovenski sankaci merili moči na progri v Dolenji vasi. Nastopilo jih je nad šestdeset. Največ uspeha so imeli tekmovalci in tekmovalke iz SD Iskra Železniki.

Rezultati – članice – 1. Tolar (Iskra) 3:39,62, 2. Miklavčič (Idrija) 3:53,59, 3. Petelinškar (Borsa) 4:17,04; mladinke – 1. Stalec 3:29,30, 2. T. Tolar 3:47,68, 3. S. Tolar (vsi Iskra) 7:34,01; st. člani – 1. Debeljak (Iskra) 2:44,63, 2. Česen 2:56,14, 3. Meglič (oba Tržič) 2:57,24, člani – 1. Habjan (Iskra) 2:42,44, 2. Kalanič (Tržič) 2:54,14, 3. Prevc (Iskra) 2:48,41; dvosedi – člani – 1. Habič-Lotrič 1:30,64, 2. Prevc-Egart (vsi Iskra) 1:34,40, 3. Lavtičar-Meglič (Jesenice) 1:35,24; mladinci – 1. S. Bernik-R. Bernik 1:30,28, 2. Lotrič-Egart 1:37,64, 3. Luznar-Potočnik (vsi Iskra) 1:57,54.

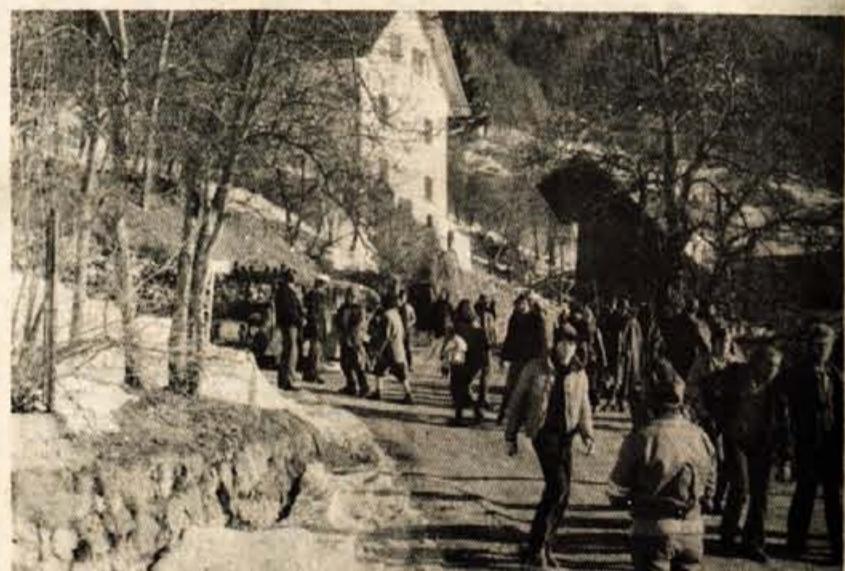
D. Humer

Na desetem tekmovanju patrulj je bila med moštvami najboljša ekipa JLA VP 1098 Kranj. – Foto: D. Humer

TO iz Radovljice so v tekmovanju enot JLA, TO in milice zmagali v skupnem seštevku vseh. – Foto: D. Humer

Od vseh strani so se v nedeljo zgrinjali v Dražgoše pohodniki, ki so hodili po poteh gorenjskih partizanov in herojev. Za vsakogar od njih je bil to prijetno preživet dan v naravi – Foto: J. Košnjev

SMUČARSKI TEK PATRULJ STANETA ZAGARJA

V nedeljo, 25. januarja 1981, ob 9. uri na Srednji Dobravi pri Kropi na 15 km dolgi progri prvi smučarski tek patrulj po poteh narodnega heroja Staneta Zagarija. Tekmovanje bo v izvedbi KO ZZB NOV in TVD Partizan Podnart z namenom krepitev množičnega športa in obrambne sposobnosti ter obujati spomine na NOB in prenašati tradicije na mlade.

Tekmovanje bo v naslednjih kategorijah: moške patrulje do 90 let, od 90 do

140 let in nad 140 let skupne starosti trojke; ženske patrulje do 75 let in nad 75 let skupne starosti;

Tekmovalci trojki se lahko prijavijo do 24. januarja 1981 na naslov TVD Partizan Podnart. Organizator bo poskrbel za okrepila, malico, prvo pomor – zdravstveno službo. Za primer, če bi skopnel sneg, bo organizator tekmovanja objavil drugi datum v sredstvih javnega obveščanja.

C. Rozman

Organizacijski odbor smučarskih tekov patrulj narodnega heroja Staneta Zagarija

VABILO

na 1. smučarski tek patrulj, ki bo 25. 1. 1981 ob 9. uri na Dobravi pri Kropi (Dom KS)

PRIJAVA

Ime in priimek članov patrulje	Isto rojstva	organizacija, društvo, klub	kategorija patrulje
1			
2			
3			

Kategorije:

- A moške patrulje do 90 let skupne starosti
- B moške patrulje od 90 let do 140 let skupne starosti
- C moške patrulje nad 140 let skupne starosti
- D ženske patrulje do 75 let skupne starosti
- E ženske patrulje nad 75 let skupne starosti
- F Patrole in uniformah JLA TO, UJV, NZ, LM itd

Proga: 15 km, lahka brez večjih vzponov in spustov

Startnina: 100. – din na tekmovalca, plačilo ob prevzemu štartnih številk

Prijave: do 24. 1. 81 na naslov TVD Partizan, 64244 Podnart

V tekmovanju občinskih reprezentanc ZRVS in ZSMS so ekipi v Kropi pred startom teka morali opraviti tudi teoretični del naloge. Odgovarjali so na vprašanja iz NOB, morali so streljati, odgovarjali pa so tudi iz taktike in topografije. – Foto: J. Košnjev

Na množičnem teku je v Dražgošah nastopilo nad sto petdeset smučarskih tekačev. – Foto: D. Humer

Tako je svečno 16 kilometrsko progo premagovali mladi, ki so tekli v Kropu v Dražgošu v tekmovanju občinskih reprezentanc ZRVS in ZSMS. – Foto: D. Humer

Sport in rekreacija je pomemben dejavnik pri aktivnosti mladih. Ne samo, da krepi zdravje in duha. Prispeva tudi k boljšemu povezovanju in spoznavanju med mladimi. To se odraza na mnogih tekmovaljih in športnih manifestacijah. Tega se prav dobro zavedajo mladi v Škofojeloški občini in športni komisiji, ki deluje v okviru sekretariata OK ZSMS Škofo Loka. Svoj program dela so izdelali septembra in treba je reči, da se držijo zastavljenih akcij. Akcije so včasih vse posvečene pomembenju jubileju in tako je bilo prvo tekmovanje v namiznem tenisu organizirano v počitki 29. novembra. Na razpis se je odzvalo 10 osnovnih organizacij ZSMS, ki so tekmovali v dvorani v Svetem duhu. Prvo mesto je pripadlo mladim iz Zmeca.

Druga športna akcija je bila posvečena Dnevu JLA. Mladi so se pomerili v štafetnem plavanju 4 × 50 metrov. Tekmovanje je potekalo v bazenu v Železnikih, in se ga je udeležilo 8 ekip. Tu je zmagala ekipa Poklicne sole za avtomehanično in kovinsko stroko Škofo Loka.

Ker pri mladih obstaja izredno velik interes za tovrstna tekmovanja, se je športna komisija odločila, da bo v najkrajšem času izdelala propozicije za nekatere športne panoge in bi se v bodočem tekmoval za prehodni pokal, vsa tekmovanja pa bi bila tradicionalna.

V vseh akcijah, ki jih organizira ta komisija, sodelujejo tudi vojakov iz kasarne Jože Gregorčič, kar prispeva k boljšemu sodelovanju in povezavi mladine in vojakov.

M.P.

Nov uspeh Križaja in Kuralta

GARMISCH - PARTENKIRCHEN — Drugi letninski slalom moških za svetovni pokal se je končal z zmagovaljem Američana Steva Mahreja, ki je na kratkem slalomu v Garmischu dosegel najboljši čas.

Stevova zmaga je druga v svetovnem pokalu. Spot sta se izkazala dva naša smučarji.

Bojan Križaj, ki je dobil dvansajt točk s smukom Garmischu, je bil tudi v tem slalomu izvrstan, saj je dosegel četrto najboljši čas. Dobro je vozil tudi Jože Kuralt, ki mu je uspelo, da se je iz sedmajstega mesta po prvi vožnji prebil na trinajsto.

Zmaga je odšla v Ameriko. Križaj pa je s

stariindvajsetimi točkami, ki jih je dobil za kombinacijo v slalomu v generalni uvrstitev svetovnega pokala po levesti precej napredoval navzgor. Je sedmi. Slalom v Garmischu se je začel nenavadno. Prvi favorit Ingemar Stenmark je bil na progah namreč že dvansajt sekund. Sved je že pri šestih vrsticah napravil napako in moral je odnehati. Jugoslov Bojan Križaj, ki ima precej stopevovanja do garmischega slalomista, je preko tekmo začel odlično. Cepav je imel startno številko dve, se na progah ni stedil in v merjenju vmesnega časa je bil najhitrejši. Toda v nadaljevanju ni najbolj krmrjal smuči, a vseeno mu je uspelo, da je bil na koncu šesti. Vodstvo je prevzel poznajali zmagovalci Steve Mahre pred domačim Neureutherjem in Bolgarijem Popangelovim. Na naslednjih mestih sta bila z istim časom Liechtensteiner Frommelt in Italijan Gros in nato je bil že Bojan Križaj. Solidno je s prvo progo opravil tudi Jože Kuralt, saj je za petnasterico začel le za malenkost. Dober je bil Strel, medtem ko sta Cerkovnik in Benedik za precej zaosta-

la. Od tistih, ki so se poslovili od prve proge, sta bila tudi Zibler in Franko.

V drugi vožnji je Bojan Križaj bil še boljši kot v prvem nastopu. Skoraj brez napake je opravil s progo in s četrtim mestom spet dosegel imenitem uspeh. Imeniten je bil tudi Jože Kuralt, ki je bil trinajsti in to je že njegova druga letninska slalomaka uvrstitev med najboljšo petnajsterico. Stevovo Mahreju je uspelo, da je premagal vso svetovno elito, medtem ko se je Cristian Neureuther moral zadovoljiti s šestim mestom. Popangelov pa je bil drugi. Na progah je ostal tudi Jugoslov Boris Strel, medtem ko so ostali naši popravili svoje uvrstitev.

Rezultati — 1. S. Mahre (ZDA) 80,07, 2. Popangelov (Bolgarija) 80,57, 3. P. Frommelt (Liechtenstein) 80,63, 4. Križaj (Jugoslavija) 80,90, 5. Gros (Italija) 81,41, 6. Neureuther (ZRN) 81,52, 7. Strand (Svedska) 81, 66, 8. Nöckler (Italija) 81,82, 9. Wörndl (ZRN) 82,38, 10. Ph. Mahre (ZDA) 82,40, 11. Girardelli (Luksemburg) 82,82, 12. Andrejev (SZ) 82,88, 13. Kuralt (Jugoslavija) 83,00, 14. Canac (Francija) 83,07, 15. Beck 83,12, 23. Cerkovnik 85,19, 27. Benedik 86,14, 32. Oberstar (vsi Jugoslavija) 86,85.

SVETOVNI POKAL — SLALOM — 1. Frommelt 35, 2. Križaj 27, 3. Stenmark in S. Mahre 25, 5. Strand, Gros in Popangelov 20, 8. Mally 12, De Chiesa in Neureuther 10, Kuralt 4.

SVETOVNI POKAL — SKUPNO — 1. Müller 120, 2. Ph. Mahre 93, 3. Podborski 87, 4. Wenzel 82, 5. Stenmark 75, 6. Wairather 70, 7. Križaj 65, 8. Enn 63, 9. Stock 60, 10. Spiese 56.

Sesti množični tek Po poteh Kokrškega odreda Duplje '81

Najmnožičnejša zimskošportna prireditev na Gorenjskem

DUPLJE — Smučine v Dupljah so pripravljene za nedeljsko preizkušnjo na šestem množičnem teku Po poteh Kokrškega odreda. Cepav je malo snega, so se organizatorji TVD Partizana Duplje potrudili, da so skrbno pripravili vse smučine, v katerih se bodo tekali horili za najboljša mesta. Če le ne bo odjuge, bo tekma res tako, da bodo vse udeleženci, računajo, da jih bo v nedeljo v Dupljah nad 3500, tudi v naslednjih letih radi vracali na to tekmovanje. Proge so speljane ob pomnikih naše narodnoosvobodilne borbe.

Organizacijski odbor, ki ga vodi predsednik SO Kranj Stane Bodič, je zaviral rokave in že sedaj bi tekma že lahko bila! V tem organizacijskem odboru delajo družbenopolitični delavci občine, KS Naklo, Podbrsej, Kokrice, Golnik, vojaki iz Kranja in sosednja društva Partizana ter gasilci, civilne zaščitne okoliški vasi ter radio amaterji iz občine Kranj. Pokrovitelj te najmnožičnejše zimskošportne prireditve na Gorenjskem je Slovenijales, finančno pa so prireditev podprtli tudi TK8 Kranj, delovne organizacije občine Kranj in tudi iz Slovenije. Tudi častni odbor, ki ga vodi sekretar za ljudsko obrambo SRS Martin Kosir, skrbno bdi nad organizacijo.

Priprave na tekaško prireditve so se začele že avgusta in najdaljša smučina bo letos 30 kilometrov. Lanskim 25 so torej bilo letos dodali še novih pet. Delo poteka po komisijah (petnajstih), organizacijski odbor pa le koordinira delo. V Dupljah boste v nedeljo lahko tekli na 30 in 15 kilometrov, vojaki bodo imeli 15 km dolgo smučino, pionirji pa bodo merili v sedem kilometrov dolgi progi, isto dolžino proge pa bo imel tudi drutinski tek.

Organizacijski odbor, vse informacije lahko dobite na telefonu dopolne (064) 27-461, popoldne 74-039, se je odločil, da bo prijave sprejemati tudi na dan prireditve, 18. januarja, do 8. ure zjutraj na startnem mestu v Dupljah. Novost letošnjega teka je

JUDO

Uspešni na Nagaoki '80

Vsako leto priredi Tečkoatletski klub Olimpija iz Ljubljane tradicionalno tekmovanje v judu. Dr. Nagaoka je bil doma iz dežela vzhajajočega sonca in je kot prvi ponesev pravo sliko in tehniko juda ter njegovih borilnih večin v Evropi. Kot prvi postanek in trenerško mesto je imel v Zahodni Nemčiji. Z gostovanjem judaistov Olimpije v Nemčiji pa je klub navezel tesnejše stike z dr. Nagaoko in se dogovoril, da bi slednji tudi prišel v Jugoslavijo. Tako je čez nekaj let prišel in ponesev novi val tehnik in obrambe v judo klub Olimpija. Kasneje je ob enem takem medsebojnem srečanju, ki je bilo v Ljubljani tudi sam stopil na blazino in se pomeril z našim tekmovalec. Nesrečnemu sklepku borbe na blazini je botrovala nešreča. Dr. Nagaoka se je težje poškodoval in kasneje čez dva meseca v Nemčiji podlegel poškodbam. To pa je bil velik udarec klubu Olimpije in zato v spomin na učitelja, svetovalec in dobrega prijatelja, vsako leto organizirajo spominski turnir, na katerem se borijo tudi močni predstavniki drugih evropskih držav. Letošnje, ki je bilo 13. in 14. decembra je že 18. po vrsti.

Zaradi tega kvalitetne udeležbe tekmovalev iz ZR Nemčije, Poljske, Češke, Italije, Avstrije in Jugoslavije je marsikater tekmovalec prekmalu zapustil blazino. Le najbolj vztrajni in morda ugodnemu žrebu so posegli po prvihi mestih. Tudi tekmovalec iz Kranja so se udeležili tega turnirja. Največje presenečenje od teh, pa je pripravila mladina, toda zelo obetavna tekmovalka Beton Nataša. Kljub svoji mladosti, saj jih nima dosti čez 14 let, je pokazala, da tudi na večjih tekmovanjih lahko uspe. Tako je zasedla na koncu 3. mesta v kategoriji deklek do 66 kg. K temu bi samo dodal to, da tekmovalka nima dosti izkušenj in da so ji leta morda manjkala za kaj večji uspeh, ter da ima močnost ob redni vadbi za še večje uspehe.

M. Benedik

Zadovoljivi dosežki

Judo klub Impol iz Slovenske Bistrike je tudi letos po noveletnih praznikih pripravil tradicionalno tekmovanje v judu za pokal »Pohorskog bataljona«. Kakor na vsakem takem spominskem tekmovanju je navada, tako je tudi na tem prisostvovalo veliko tekmovalev; kar 64 jih je bilo, članski konkurenči iz 14 slovenskih klubov. V veliki premoti po kvaliteti in številu je lanski pokal tudi letos po prizakovovanju osvojil domači »Impol«.

Kot edini Gorenjski predstavnik je nastopal kranjski judo klub Triglav. Tako so odšli v Slovensko Bistrico Omahen, Nežmah, Markič, Kalan, Klemenčič in Benedik. Na tihoma smo največ pričakovali od Markiča in Benedika. Vendar je že v uvodnih borbah pri trebu dokaj hitro zapatil blazino Markič Robert, saj je imel že prvo borbo s finalistom v kategoriji do 60 kg Cukom iz Celja, ki pa ga je le-ta tesno premagal. Ponovno priložnost je imel v repesničnih bojih, ki pa jo ni znal izkoristiti. Medtem ko Markič Robert ni uspel, pa je po uvodnih borbah dobro kazalo Benedik Martinu. Le-ta je brez težav premagal prve ovire. Nato je v borbi z nedanjskim mladinskim državnim prvakom preveč okleval, saj je celo borbo vodil in bil v veliki prednosti. Kazalo je, da bo borbo dobil v velikem slogu z domačinom Brumcem. Naredil je veliko napako ki pa jo je nasprotnik izkoristil. 20 sekund pred iztekom boja se je zapletel in takoj mu je ušla pot v finalni del tekmovanja. Za določeno napomeno, da je v lanskem republiškem turnirju tega tekmovaleca že premagal, vendar tokrat mu je sreča obrnila hrbot. Tako se je na koncu turnirja moral zadovoljiti s tretjim mestom do 78 kg.

Ostalim tekmovalec pa že v začetnih bojih ni šlo. Omeniti velja za Bojana Kalana, kateremu se je ponudila priložnost v repesničnih bojih, ki pa je bil premalo močan, da bi obrnil rezultat v svojo korist. Vendar je ta še mlad tekmovalec, saj jih nima še 16 let in zaenkrat obetavno napreduje.

M. B.

ODBOJKA

Prvak še ni znan

TRŽIČ — V občinski rekreativni ligi v odborki se tekmovanje v kvalitetnejši skupini bliža koncu. Dosejal so odigrali te srečanje v šestih kolih, kljub temu pa se vedno ni jasno, kdo bo postal občinski prvak. Kljub temu, da je temu naslovu najbližji Peko, ki vodi, pa imata prav tako močnosti še ekipe Petrola in Blue Racervov. O tem bodo odločata srečanja v zadnjem kolu.

Lestvica po šestih kolih:

1. Peko	6	6	0	18	2	12
2. Petrol	6	5	1	15	6	10
3. Blue r.	6	5	1	15	9	10
4. Prosverte	6	4	2	15	7	8
5. Partisan	6	2	4	11	15	4
6. Koprivje	6	1	5	6	16	2
7. Semorjje	6	1	5	6	17	2
8. ZRVS	6	0	6	4	17	0

V skupini B, v kateri nastopa pet ostalih močev, ki se niso uvrstila v kvalitetnejšo skupino, pa so prav tako odigrali šest kol, vendar pa imajo do konca še trikrat polpopola kol. V tej skupini vodi Podljubej, ki se ni izgubil nobenega srečanja pred košarkarji in Muppet showom.

M. B.

Trim liga v odbokki

KRANJ — Zveza telesnokulturnih organizacij občine Kranj razpisuje TRIM občinsko ligo v odbokki za moške in ženske ekipe. Za tekmovanje se lahko prijavijo skupine, ki želijo nastopati in tekmovati. Pristojbina za tekmovanje je 300 din za ekipe ter 200 din kavice, ki pa je vsake ekipe po končanem tekmovanju dobi povrnileno, če zaključi tekmovanje.

Prijave se sprejemajo do 20. 1. 1981 na naslov: ZTKO Kranj, C. Staneta Zagarija 27, 64000 Kranj, ali po telefonu 21-176. Tekmovanje se bo predvidoma prizelo v sredo 4. 2. 1981, pred tem pa bo sklican skupni sestanek, na katerem se bodo dogovorili o načinu tekmovanja, poravnava pa se bo pristojbina za nastopanje. V prijavi ne pozabite navesti točnega naslova, kamor se bodo posiljala obvestila.

M. Čadež

PRIJETNA TEKAŠKA PROGA NA KOKRICI — Proga za smučarski tek na Kokrici je vedno bolj obiskana. Speljana je po manj zahodnem terenu, kar ugaja začetnikom in ljubiteljem lažjega rekreativnega teka. Nekateri kranjski delovni kolektivi nameravajo na nej organizirati tečaje za svoje člane — Božo Malovrh

Šah

Uspešen nastop gorenjskih šahistov

Na prvakar končanem tekmovanju v slovenski šahovski ligi, ki je potekalo v dveh delih, so med 10 močnimi jeseniški šahisti zavzeli odlično tretje mesto, kranjski pa sedmo. Zmagovalce tega tekmovanja je SD MIP Ptuj, ki se je uvrstil v II. zvezno šahovsko ligo, v kateri že več let uspešno igrajo šahisti leke Murke. Po slabih uvrstitev v prejšnjem letu so jeseniški šahisti naredili kvalitetni skok, predvsem po zaslugu mladih šahistov. Tako je članski prvak Gorenjski Železnik imel najboljši uspeh na 1. članski deski, mladinski Sokilj na 6. članski deski in je obenem osvojil naslov mojstrskega kandidata. Marušičeva mladinka Kosmač in Kokštar pa na mladinske deske, Kokštar je tudi osvojil 1. kategorijo. Prvi ostali člani so se četudi izčitali večji uspeh.

Mostvo SK Kranj se je uvrstilo nekoliko slabšo kot v prejšnjem letu, kar je vsekakor posledica, da premalo igrajo, saj so še sedaj dobili igralne prostore. Poleg tega je močno bili hendekipirano: Bavdek ni mogel igrati vseh parij zaradi slabih zadružnosti. Mazi je prvakar prišel iz JLA, mladinski Pavlin je pa odšel v JLA. Boljšine Pavlin je pa bile članice Plekajev in Erjavčeva, ostali so se razigrali še pred koncem tekmovanja.

LESCE: ODPRTO PRVENSTVO OBČINE RADOVLIJICA V SAHU

Na odprttem prvenstvu občine Radovljica v sahu nastopa 36 igralcev, med katerimi 5 mladincev iz Tržice in Jesenic kot gostje in mladinci Kasteljceva. Do sedaj so odigrali 8 kol. Vodi Kosmač z 7,5 točkami pred Roblekem 6,5, Harinščakom 6, itd. Prvenstvo se igra po švicarskem sistemu, 11 kol.

V. Petović

Pionirsko šahovsko prvenstvo

Na pionirske šahovske prvenstve občine Kranj za posameznike, ki ga je izvedla šahovska temeljna organizacija Grintovec iz Oljka 27. decembra, je tekmovalo skupaj 77 pionirjev in pionir, od tega 28 mlajših in 35 starejših pionirjev.

Rezultati: mlajši pionirji: 1. Spolad Marko (L. Seljak, Krško) 6 točk, 2. Debeljak Tomaz (PK Izidor Rode-Riko, Golnik) 6 točk, 3. Sladič Jozef (D. Jenko, Cerknje) 5,5 točk, 4. – 5. Pogodnik (S. Jenko, Krško) 5 točk itn; mlajši pionirji: 1. – 2. Beličar Erika (J. in S. Miklar, Šentjur) in Tušak Mojca (D. Jenko, Cerknje) 5,5 točke, tudi dvoboje za prvo mesto se je končal neodločeno; 3. Bajt Alenka (J. in S. Miklar, Šentjur) 4 točke; starejši pionirji: 1. Zorko Duban (J. B. Tito, Predošče) 6 točk; 2. Vehovec Samo (O. Planina, Krško) 6 točk; 3. Janta Matjaž (L. Seljak, Krško) 5,5 točke; 4. – 6. Bučan Uroš (J. in S. Miklar, Šentjur), Sušnik (L. Seljak) in Vindškar (S. Jenko, Krško) 5 točk; starejši pionirje: 1. Šajovic Ana (J. B. Tito, Predošče) 5 točk; 2. Cencelj Jana (S. Jenko) 5 točk; Kočar Irena (J. B. Tito, Predošče) 4,5

Za stanovanje je potrebno varčevati

Skoraj ni družine, ki bi lahko z lastnimi sredstvi kupila stanovanje ali zgradila hišo, zato bi vas že zeli seznaniti z možnostmi namenskega varčevanja za stanovanje pri temeljnih bankah združenih v Ljubljansko banko. Varčujete lahko z rednimi mesečnimi pologami ali z enkratnim pologom. Varčevati je potrebno vsaj dve leti. Pravico do posojila za stanovanje si lahko pridobite tudi s prodajo

prihrenjenih deviznih sredstev in vezavo njihove dinarske protivrednosti ali z vezavo dinarjev.

Če se odločite varčevati za stanovanje ali hišo z rednimi mesečnimi pologami, dobite npr. po štirih letih na privarčevani znesek kar 200 % posojila in še 40 % za ohranjanje realne vrednosti hranilne vloge.

Na vsa vprašanja o varčevanju vam bodo odgovorili v vaši banki.

Ljubljanska banka

NESREČE

PEŠEC UMRL

Kranj — V soboto, 10. januarja, ob 5.30 se je na Cesti Staneta Žagarja pripetila huda prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janez Ječnik (roj. 1938) iz Kranja je pripeljal v križišče z Ručigajovo ulico, kjer je prav tedaj po prehodu prečkal cesto Ivo Tutić (roj. 1942) iz Kranja. Voznik pešca ni pravočasno opazil, tako da ga je avtomobil zadel. Poškodbe so bile tako hude, da je Tutić umrl na kraju nezgode.

SPREGLEDAL PEŠCA

Cerknje — V križišču regionalne in lokalne ceste v Cerknjah se je v soboto, 10. januarja, dopoldne pripetila prometna nezgoda. Voznik tovornega avtomobila Janez Prosenc (roj. 1931) iz Cerknje je pripeljal po lokalni cesti iz Visokega in v križišču zaradi nepazljivosti, gledal je v levo na cesto iz smeri Krvavca, zadel Ivana Podlipnika (roj. 1910) iz Cerknje, ki je potiskal pred seboj ročni voziček. Podlipnik je bil v nesreči lažje ranjen.

NEZGODA PRI PREHITEVANJU

Kranj — Na magistralni cesti na Jepci se je v soboto, 10. januarja, nekaj pred 20. uro pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Ivan Heler (roj. 1914) iz Ljubljane je v jeprškem gozdu dohitel tovorni avtomobil s prikolico, ki ga je vozil Cveto Ukić iz Ilirske Bistrike. Pri prehitevanju je voznik Heler trčil v zadnji lev blatnik prikolice, zaradi tega je njegov avtomobil prevrnilo in je zdrsnil s ceste. V nesreči je bila ranjena sopotnica Spela Heler iz Ljubljane. Škode na avtomobilu je za 105.000 din.

L. M.

Vzrok požara še ni znan

Kranj — V soboto, 10. januarja, zvečer je začelo goreti v hiši Franca Novaka v Ješetovi ulici. Ogenj je nastal v radiokasetofonu, ki je bil na tleh na kožnati preprogi, ter priključen na električno omrežje. Vnena se je oprema v sobi, ogenj pa se je razširil tudi na sosednjo sobo. Škode je za okoli 200.000 din. Požar so pogradi poklicni kranjski gasilci in gasilci PGD Stražišče. Vzroke požara še raziskujejo.

Žerjavica je še tlela

Škofja Loka — V četrtek, 8. januarja, ob 2. uri zjutraj je začelo goreti v hiši Jakoba Lukanciča v Gosteču. Ogenj je nastal pod stopnicami, ki vodijo na podstrešje. Tu so namreč domači odlagali v kovinsko posodo pepel, ker pa je bila v njem še žerjavica, so se stopnice vnele, ogenj pa se je razširil tudi na podstrešje. Pogorelo je seno in še nekaj drugih predmetov. Škode je za okoli 50.000 din. Ogenj so pogradi gasilci PGD iz Gosteč in Škofje Loke.

IMOS
Splošno
gradbeno
podjetje
Tržič

objavlja prosta dela
in naloge

ČISTILKE V SAMSKEM DOMU

Pogoji za sprejem:

- nedokončana osnovna šola in ustrezne delovne izkušnje

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom s posebnim pogojem poskušenja dela v trajanju 1 meseca. Osebni dohodki in prejemki so določeni s Pravilnikom o osnovah in merilih za razporejanje čistema dohodka in osebnih dohodkov delovne organizacije SGP Tržič.

Prijave naj kandidati pošljajo v 15 dneh po objavi na naslov IMOS SGP Tržič, splošni sektor, Tržič, Blejska cesta številka 8.

Društvo MODRINA
Kranj

objavlja prosta dela
in naloge

ADMINISTRATORKE

Pogoji:

- končana srednja ekonomsko izobrazba,
- zaželene delovne izkušnje,
- poskusno delo 3 mesece

Rok prijave je 15 dni po objavi, pismene ponudbe pošljite na naslov Društvo Modrina, Trg revolucije 3, Kranj, tel. 21-444.

Razpadajoče poslopje nekdanje predilnice v Naklem — Foto: J. Zaplotnik

Naklanci sprašujejo

Naklo — Krajan Naklega že štiri leta sprašujejo, kdaj bo porušeno poslopje bivše predilnice nasproti gasilskega doma, ki med drugim kazi videz središča vasi. Na tem mestu je prav tako tudi predvidena nova samopostrežna trgovina. Krajevna skupnost Naklo je že leta 1976 zaradi hitrejše in lažje gradnje sklenila s trgovskim podjetjem Živila samoupravni sporazum, v katerem je bila dogovorjena gradnja v letih 1977 in 1978. Dogovor ni uresničen. Bili so izgovori, da investicije ni mogoče uresničiti, ker v starem poslopolju stanuje neka stranka. Krajevna skupnost ji je zagotovila stanovanje v Malem Naklu, da bi bili rešitev in kasnejša gradnja lahko hitrejši. Rok gradnje nove trgovine se je potem premaknil na letošnje oziromo prihodnje leto. Krajevna skupnost Naklo je predložila Živilom tudi samoupravni sporazum o temeljnih planih do leta 1985, ki pa ni bil sprejet, ker se strani razhajata pri velikosti nove trgovine. Živila predlagajo 300 kvadratnih metrov, krajan pa več, kar pa bi bilo premalo za krajevno skupnost, ki ima 2480 prebivalcev. Naklanci menijo, da je večja trgovina nujna, ker bi se lahko sedanja zadržala prodajalna potem specializirala. Ko so Naklanci spet vprašali, kdaj bo

začeta gradnja, so dobili odgovor, da je za zdaj nemogoče, ker v poslopolju spet stanuje nek stanovalec, ki pa se je že odselil. Po sodbi Naklancev ovir za začetek gradnje in uresničevanja dogovora ni več ...

D. Papler

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, teta in tašča

MARIJA BAJŽELJ

Posavčeva mama

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, kolektivu Central, sodelavcem v Planiki in Iskri za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in številno spremstvo na zadnji poti. Zahvala velja tudi dr. Bajželju, duhovniku, pevcem in zvonarjem.

Vsem, ki ste se je spomnili, hvala!

Vsi njeni!

Orehek, Kranj, Jezersko, 13. januarja 1981

Delavski svet Ind. kombinata

PLANIKA

TOZD Sestavni deli Kranj

razpisuje dela in naloge:

VODENJE TOZD SESTAVNI DELI

Za opravljanje razpisanih del in nalog mora kandidat izpolnjevati poleg pogojev, predpisanih v 511. čl. Zakona o združenem delu, še tele posebne pogoje:

1. da ima visoko ali višjo izobrazbo kemijske, ekonomske ali organizacijske smeri,
2. da ima tri leta delovnih izkušenj pri opravljanju strokovnih del v kemijski industriji, v komerciali, finančno-računovodske službi ali splošni službi, oziroma pet let delovnih izkušenj, če ima visoko šolsko izobrazbo,
3. da obvlada nemški ali angleški jezik
4. da je družbenopolitično in moralno-etično neoporečen ter, da ima pravilen odnos do samoupravljanja,
5. da izkazuje sposobnost samostojnega, ustvarjalnega in uspešnega opravljanja del in nalog.

Delavski svet Ind. kombinata »Planika« Kranj razpisuje dela in naloge:

VODENJE RAZVOJA IZDELKOV

Za opravljanje razpisanih del in nalog mora kandidat izpolnjevati, poleg pogojev predpisanih v 511. čl. Zakona o združenem delu, še tele posebne pogoje:

1. da ima visoko strokovno izobrazbo — čevljarske, organizacijske ali ekonomske smeri,
2. pet let delovnih izkušenj,
3. znanje enega svetovnega jezika
4. da je družbenopolitično in moralno-etično neoporečen ter da ima pravilen odnos do samoupravljanja,
5. da izkazuje sposobnost samostojnega, ustvarjalnega in uspešnega opravljanja del in nalog.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo štirih let.

Rok za vložitev prijave je 15 dni od dneva objave razpisa, prijave pa naj kandidati pošljajo kadrovskemu oddelku Industrijskega kombinata »Planika« Kranj. Za vodjo TOZD Sestavni deli sprejememo prijave v zaprti ovojnici z oznako »Razpis vodje TOZD Sestavni deli«. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30-tih dneh po preteklu roka za vložitev prijave.

VAŠA PIŠMA

JE CESTA V GOZD JAVNO SANKALIŠČE?

Križe — Z začetkom zime so se za vaščane Gozda spet začele težave. Vas leži visoko nad Križanimi (860 n.m.) in je z dolino povezana z ozko vijugasto cesto, na kateri ni izogibljivo. Celo poleti se dve vozili težko srečata, kaj šele pozimi, ko je več kot pol metra snega in ga ni mogoče odstraniti, ker je premalo prostora.

Vse bi še slo, če ne bi bilo polno otrok in tudi odraslih, ki se sankajo po že tako težko prevozni cesti. Ne zadeže ne prošnja ne grožnja, češ da cesta ni sankališče. V solah bi lahko opozorili otroke, naj se ne sankajo po njej. Po nesreči je prepozno preprečevati!

Upamo, da naše pismo ne bo naletelo na gluha ušesa in da bodo pristojni organi poskrbeli za varnost na cesti v vas Gozd.

Vaščani Gozda

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 76. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric.

JANEZ DOLINAR

iz Zg. Bitenj

Pogreb pokojnika bo v sredo, 14. januarja 1981 ob 14.45 na pokopališču v Zg. Bitnjah.

Zalujoči: žena, sinova in drugo sorodstvo

Zg. Bitnje, 12. januarja 1981

MALI
OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

SVEZA DOMAČA JAJCA, dobite vsak dan razen v torek in četrtek, in KOKOSI, hranjene brez dodatkov umetnih hranil. Visoko 41, Šenčur (Zormanov mlin).

Prodam večjo količino TESARSKIH SPON (klanfe). Mravlja, Sv. Duh 88, Škofja Loka.

SVEŽA JAJCA, dobite vsak dan pri Oman. Zminec 12, Škofja Loka

Po zmerni ceni prodam več PRAŠICEV, težkih od 100 do 120 kg. Oman, Zminec 12, Škofja Loka.

Prodam 250-litrski AKVARIJ z vso dodatno opremo, lahko z ribami. Subic Drago, Zlatnarjeva 4/a, Stražice - Kranj, od 18. ure dalje vsak dan

Prodam DRSALKE - HOKEJEKE, št. 4 1/2 (38). Naslov v oglasnem oddelku.

Prodam dva ZVOČNIKA INFINTIY 2 x 200 W. Tel. 064 27-132

Prodam jalovo KRAVO. Praprotna polica 7, Cerknje.

Prodam 160 kg težkega PRAŠICEV. Poizvze se v trafički Cerknje.

Prodam 1 leto starega JUNCA ali zamenjam za brejo KRAVO. Gerjol Jože, Alpska 92, Lesce.

Prodam 6 tednov starega TELETA. Hlebec 8, Lesce.

Prodam TRAKTOR deutz, KM. Jama 4, Kranj.

Prodam tri tedne starega TELETA za nadaljnjo rejo. Voglje 95, Šenčur.

Prodam 100 kg pocinkane PLOČEVINE, 0,50 mm. Kranj, Jezerska c. 91.

Prodam brejo TELICO ali KRAVO. Voglje 37, Šenčur.

Ugodno prodam HLADILNIK. Informacije po tel. 27-750 popoldan

Prodam KRAVO simentalko, tik pred telitvijo. Grabče 18, Zg. Gorje.

Prodam JADRNICO zeta S-425. Zasip, Reber 18, Bled.

Prodam 20 kub. m BUKOVIH DRV (meterskih). Ješe, Zaloše 11, Podnart, tel. 70-416.

Prodam PRASICE, težke do 100 kg. Oglej vsak dan. Log Ivana Krivca 10, Jesenice - Baza.

Prodam 7 tednov staro TELICKO in 50 kg FIŽOLA. Sr. Bitnje 9.

Prodam TOČILNO MIZO (šank). Justin Anton, Suh dol 28, Gorenja vas nad Škofjo Loko.

Prodam 13 gramov ZLATA za zobe. Šifra: Škofja Loka.

Prodam polovico mlade GOVEDI za v skrinjo. Eržen, Dol 9 pri Sori

Prodam več raznih GOBELINOV, različnih velikosti. Britof 297, Kranj.

Prodam suhe BUTARE. Voglje 4, Šenčur.

Prodam 9 mesecev brejo TELICO in 5 tednov staro TELICKO. Breg 5, Komenda.

Prodam DRSALKE za hokej, št. 42. Grobovšek, Planina 46, Kranj.

Ljubiteljem živali podarim lepo mlado PSIČKO, staro pol leta. Hribar Franc, Šobčeva 14, Lesce, telefon 74-013.

Prodam rabljeno PEĆ za centralno kurjavo trika; kupim VRATA za krušno peč. Telefon 064-41-077.

Prodam ZASTAVO 101 comfort, letnik 1980. Haklin Ernest, Golnik št. 78.

Ugodno prodam 4 leta star FIAT 132 GLS, lažje karamboliran. Hovnik Katarina, Nazorjeva 4, Kranj (Kanarek).

Prodam LADO 1500 SL, letnik 1975. Stalc Jože, Vodnikova 25, Bohinjska Bistrica.

Ugodno prodam KATRICO, letnik 1968, v dobrem stanju. Kalan, Podlubnik 296, tel. 62-927.

Prodam AUSTINA 1300, registriranega do oktobra 1981. Stirn, Pšata 18, Cerknje.

Prodam R-4, letnik 1978. Ječnik Srečko, Hrastje 175, Kranj.

Po ugodni ceni prodam novo PRIKOLICO za osebni avto. Bizjak Andrej, Bistrica 93, Tržič (zg. samoposrednji).

Prodam WARTBURG karavan, letnik 1974. Krničar Sašo, Kočna 19, Blejska Dobrava, tel. 064-82-861.

Prodam tri leta staro ZASTAVO 101. Telefon 21-548.

Prodam tri leta staro DIANO, prevoženih 37.000 km. Tel. 26-312.

Prodam NSU 1200, letnik 1971 in FIAT 1100-R, celega ali po delih.

Kristanc, Britof 187, Kranj, telefon 23-816 popoldan.

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavek TK Gorjenjak tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moča Pijadeja 1.

- Tekoči racun pri SDR v Kranju: Številka 51500-603-31999 - Telefon: n. c.

23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-825, redakcija 21-860,

komerciala - propaganda, naročnila, malo oglasi in računovodstvo 23-341.

Individuelna polletna naročnila 250,- din, za inozemstvo preračunamo v valuto vključno s poštnino.

Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenu 421-1/72.

STANOVANJA

Mlada tričlanska družina, isče primerno STANOVANJE v Škofji Loki. Osaben Suzana, Partizanska 45, Škofja Loka.

Studentka isče SOBO v Kranju. Ponudbe pod: Skromna.

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

Razpoke grozijo

Zaradi nestrokovnosti pri odkopu je začelo drseti zemljišče nad cesto in poškodovalo hišo Niku Tuška v Železnikih tako, da bivanje v njej ni varno.

Tudi majhne stvari lahko zasečijo velika dejanja. Tako so vsekakor največje pohvale vredna prizadevanja za odpravo črnih točk in ureditev ceste skozi Železnike. Zarpa je zaradi napake pri zemeljskih delih prišlo do velikih poškodb Tuškove hiše, ki stoji v bregu na cesto. Razpoke so tako velike, da bivanje v hiši ni več varno, saj bi jo lahko že vsak najmanjši potres porušil. Ceprav je od tedaj, ko so zidovi razpokali, minilo že dobre pol leta, ostajajo v krajevni skupnosti gluhi za prošnje in proteste lastnika in do sedaj se ni nič naredilo, da bi hišo popravili.

Ko smo se pred noveletnimi prazniki pogovarjali z Nikom Tuškom, je povedal, da je takoj, ko je krajevna skupnost odkupila Skovinčevu hišo, ki leži tik pod njegovo, opozoril, da je pri rušenju treba poskrbeti za varnost njegove hiše, ker je teren plazovit. Ko so omenjeno hišo porušili in začeli izkop za nadomestno hišo, tik za prejšnjo, so na njegov protest celo začasno ustavili dela in teren si je ogledalo več komisij, ki so vse pritridle njegemu mnenju. Zarpa je to bilo vse. 1. julija, letos so dokončali izkop. Ker so delali v deževju, je zemljišče takoj začelo drseti in hkrati z njim se je premaknila tudi Tuškova hiša.

Gradbeniki so se sicer trudili in za silo ustavili premikanje. Strokovnjak zavoda za raziskavo materiala, ki si je hišo ogledal, je zapisal, da so poškodbe tako velike, da ni varno prebivati v njej in je zato priporočil, da se hiša takoj popravi, sicer se lahko samo podre.

Vendar je hiša še vedno taka kot je bila. »V strahu, da se hiša sama do konca poruši,« je pripovedoval nešrečni lastnik, »sem iz dneva v dan nadlegoval vodstvo krajevne skup-

nosti. Nekaj časa so mi obljubljali pomoč, potem pa še te ne več.«

Da bi podkrepl svoje trditve, je pokazal obsežno mapo spisov in beležko, kjer ima zapisane vse pogovore z ljudmi, na katere se je obračal po pomoč: socialno skrbstvo, upravo inšpekcijskih služb, štab za civilno zaščito pa Iskro, kjer je zaposlen. Iz zapisov je razvidno, da je škodovaneč več kot štiri meseca tavil po uradih in prosačil za potrebne dokumente in popravilo. Ko je že vse kazalo, da se bo zadeva urenil, so mu pri SGP Tehniku povedali, da imajo sicer naročeno, da utrdijo breg pod hišo, vendar plačnik ni znan. Sele na zahtevo Iskre, občinskega štaba za civilno zaščito in inšpekcijskih služb, je krajevna skupnost izdala naročilno in so delavci Tehnika lahko sanirali pobočje.

Se vedno pa ostaja nerešeno vprašanje popravila hiše. Nič še ni jasno

kaj bodo Tuškovi lahko mirno zaspali, ceprav je vsem jasno, da v takšni hiši ne morejo živeti. Ob tem je treba povedati, da so načrti za sanacijo že zdavnaj narejeni.

L. Bogataj

Omejitve niso zaledle

Ali je upravičen velik delež bolnikov v bolnišnicah izven gorenjske regije? Podatki za enajst mesecev lanskega leta ne kažejo ravno terih občinskih zdravstvenih skupnosti

Zaradi težavne finančne situacije, v kateri so se več ali manj značile vse gorenjske občinske zdravstvene skupnosti razen kranjske, je regionalna zdravstvena skupnost sprejela več stabilizacijskih ukrepov, med njimi je tudi ta, da morajo uporabniki

za bolnišnične usluge izven regije doplačati, če bi lahko enake zdravstvene usluge dobili v domači regiji. To pa seveda ne velja za vse tiste bolnišnično zdravljenje, ki ga v domači regiji ne bi mogli dobiti. Bolnišnično zdravljene izven regije na izraženo željo uporabnika, pomeni tudi plačilo 10 odstotkov celotnih stroškov, za specialistično zdravljene pa 25 odstotkov stroškov.

Za tak dogovor, ki naj bi omogočeval zdravljene izven regije in tem tudi odtok sredstev, so glasovali vsi delegati regionalne zdravstvene skupnosti. Podatki za enajst mesecev lanskega leta pa kažejo, da ti dogovori ne veljajo predvsem za Škofijo Loko in tudi za Kranj, medtem ko je v tem obdobju bil najmanjši odliv sredstev iz občinske zdravstvene skupnosti Jesenice. Medtem ko se odliv sredstev pri ambulantno dispanzerskem zdravljenu le malo razlikuje od ene do druge zdravstvene skupnosti, pa so občutnejše razlike pri specialističnem in bonišničnem zdravljaju. Tako je na primer za bonišnično zdravljene izven regije bilo v enajstih mesecih porabljen kar 157 milijonov din ali 45 odstotkov sredstev porabljenih za vse bonišnično zdravljene.

V enajstih mesecih lani je bilo v gorenjski regiji potrebnih bonišničnega zdravljena nekaj več kot 25.000 uporabnikov, ki so v bolnišnicah prebili več kot 317.000 ležalnih dni. Največ bolnikov so v bolnišnice izven regije poslali v Škofijo Loko in sicer 40 odstotkov vseh bolnišnično zdravljivenih, v Kranju pa se je izven regije zdravilo v bolnišnicah 30,7 odstotka vseh bolnišnično zdravljivenih; v Tržiču dosegel delež v bonišnicah izven regije 26 odstotkov, v Radovljici 21 odstotkov, medtem ko je bil z Jesenico poslan najnižji delež bolnikov v bolnišnice izven regije in sicer 19 odstotkov. Tudi delež ležalnih dni v bolnišnicah izven regije je v nekaterih zdravstvenih skupnostih izredno visok, s tem pa so seveda tudi višji stroški za te vrste zdravstvenih uslug. V domačih bolnišnicah so bolniki v enajstih mesecih ležali več kot 182.000 dni, v bonišnicah izven regije pa 118.000 dni ali 37 odstotkov vseh ležalnih dni, medtem ko število ležalnih dni v drugih bolnišnicah presega komaj 5 odstotkov. Delež ležalnih dni v bolnišnicah izven gorenjske regije je največji v Škofiji Loko in sicer 55,6 odstotka vseh ležalnih dni, v Kranju pa doseg 42 odstotkov: v ostalih zdravstvenih skupnostih je ta delež nižji, najnižji pa v jesenški in sicer 27 odstotkov. Seveda se postavlja vprašanje ali je tolikšen delež bonišničnega zdravljena izven regije res upravičen, vsekakor pa bo o tem moral nekaj reči na svoji prvi seji skupština regionalne zdravstvene skupnosti.

Nastajala bo nova Planina

Samoupravna interesna skupnost za gospodarjenje s stavbnimi zemljišči občine Kranj, samoupravna stanovanjska skupnost, Projektivno podjetje Kranj, Gradbinčev projektivni biro in Domplan sklenili pogodbo o izdelavi tehnične dokumentacije za Planino III.

KRANJ – Stanovanjska soseska A9a Planina III bo v prihodnjih letih dajala ton družbeni stanovanjski gradnji v kranjski občini. Načrtovalci stanovanjske gradnje v kranjski občini menijo, da bo mogoče na dobrih 24 hektarih površine zgraditi okrog 1500 stanovanj skupaj z drugimi spremlijajočimi objekti za centralne dejavnosti trgovine, gostinstva, javnih služb, šolstva, zdravstva, socialnega varstva itd. Gostota naseljenosti bi dosegla okrog 220 prebivalcev na hektar, kar je nekoliko manj od sedanje gostote naseljenosti na Planini. Dogovor o temeljih družbenega plana kranjske občine do leta 1985 in samoupravni sporazum o temeljih plana samoupravne stanovanjske skupnosti predvidevata, da bi bilo mogoče v soseski Planina III zgraditi že leta 1983 69 stanovanj, v zadnjih dveh letih sedanjega srednjoročnega obdoba pa okrog 700. Tako bi bila lahko stanovanjska gradnja na Planini zaključena leta 1987, spremlijajoči objekti pa bi prišli na vrsto nekoliko kasneje.

Samoupravna interesna skupnost za gospodarjenje s stavbnimi zemljišči občine Kranj, samoupravna stanovanjska skupnost kranjske občine. Projektivno podjetje Kranj, Gradbinčev projektivni biro in Domplan so se dogovorili za izdelavo tehnične dokumentacije za stanovanjsko sosesko Planina III, ki obsegajo idejne projekte stanovanjskih objektov, idejne projekte javnih in spremlijajočih objektov, arhitektonski del zazidalnega načrta in idejni projekti zunanjega ureditve, prometa in komunalnih naprav. Osnutek zazidalnega načrta z idejnimi projekti komunalnih naprav mora biti izdelan do srede letosnjega oktobra. Pridobljena morajo biti tudi vsa potrebna soglasja. Zazidalni načrt pa mora občinska skupština sprejeti do marca prihodnje leta.

Letošnje leto bo torej izredno pomembno, da bo izdelana temeljita dokumentacija, o kateri bo potrebna razprava. Želja je, da se v snovanje nove soseske vključi čim več delovnih ljudi in občanov, predvsem pa bodočih stanovalcev. J. Košnjek

Podaljšane šolske počitnice

Trenutna kriza z naftnimi derivati nas si večje varčevanje, eden od načinov pa so tudi podaljšane počitnice in omejena prodaja kraljega olja na črpalkah – Februarja marca bo naftnih derivatov več

Zadrege z naftnimi derivati in z energijo sploh niso od včeraj tudi nekaj – nikakor pa ne mnogo – varčevalnih ukrepov smo že, jeli, več ali manj učinkovitih. Eden od zadnjih ukrepov, ki naj bi spetal k varčevanju, so podaljšane zimske počitnice osnovnošoleverjetno tudi srednješolcev. V drugih republikah so na to možnost varčevanja pri ogrevanju misili že prej in so že lani sprejeli sklep o daljšanju šolskih počitnic za teden, ponekod – na primer v Sanu – pa kar za dva tedna: v Sloveniji pa so se te možnosti domisili pred zdajci. Poyod je pravzaprav trenutna kriza v oskrbi z naftnimi derivati, ki so jo povzročile prepozne dobave naft iz SZ in Blistrin vzhoda. Januar pa je tudi mesec, ko je kurilna sezona na visku, saj lani v tem mesecu pokurili 39.000 ton olja, po oceni Petrola in Benza pa naj bi ga letos 35.000 ton. Vendar pa so naše rafinerije zdaleč, da ob trenutnih zalogah lahko na slovensko tržišče ponudijo v nujarju le 15.000 ton kurilnega olja.

Prav zato je pobuda slovenskega izvršnega sveta in sklep republike komiteja za vzgojo in izobraževanje, da to zimo šolska vostanejo zaprta nekoliko dlje, le eden od vrste ukrepov, ki bodo najše potrelni v sedanji situaciji. Točne ocene sicer ni, kolikšen bo pred nek na gorivu, treba pa je vedeti, da imajo slovenske osnovne šole ob milijon kvadratnih metrov površine. Prav vse šole najbrž ne bodo sledili tem varčevalnim ukreom, vsaj tiste ne, kjer je tudi prikljuk na predšolsko varstvo ali varstvo med počitnicami: vse ostale šole, srednje, pa bodo seveda ogrevanje med počitnicami lahko znašalo potrebnega minimuma. Sicer pa za vse šole velja priporočilo, naj najo v skladu s svojimi možnostmi. Učinki verjetno bodo: poznab bo pri porabi goriva, prihranjenih bo nekaj sto ton kuričnega olja, saj se bo navsezadnjje poznalo tudi v manjših materialnih stroških všeck posebej.

Starši so verjetno nepredvidene daljše zimske počitnice sprejeti v nasprotju z vzradočenimi otroki – z deljenimi občutki, saj manj ne bo šlo brez težav glede varstva otrok v dodatnem tednu. Morebdo nekoliko na bojem mariborski in ljubljanski učencem, za katerim imajo starši nekaj več časa za organiziranje tretjega tedna počitnic, se za te šolarje veselje: začne v drugem delu, to je od 26. januarja do 7. februarja. Nikakor pa ta dodatni teden počitnic ne bi smel predstavljati nepremostljivih ovir za starše, ceprav bo ta dokaj pozna odločitev komu morda spremeni načrte. Verjetno pa je pri vsem tem važen učinek na našo splošno pripravljenost za varčevanje z gorivi, posebno naftnimi derivati; podaljšane počitnice so prav gotovo le del varčevalne verige, ki jo je treba skovati z varčnim odnosom do vseh vseck energije celotne skupnosti in tudi vsakega posameznika.

L. M.

Turizem niso samo turistične postelje

Zaradi manjših posteljnih zmogljivosti in druge pomanjkljivosti v blejskem turizmu bodo letos Bledu dosegli komaj toliko nočitev kot leta 1973 – Ponudba bi morala biti celovitejša – Zakaj bi obnovili blejskega zdravilišča?

BLED – Na nedavnom občnem zboru v blejski Kazini je zbranim Turističnim delavcem in gostom spregovoril sedanji predsednik Turističnega društva Bled, Leopold Pernuš. V svojem govoru je bil predvsem kritičen, kajti turizem na Bledu ni tak, kot bi moral biti. Pričadevajo si, da bi ga izboljšali, toda še vedno premalo. Veliko je še za postoriti, da bo Bled privlačen, kot je bil nekdaj: plesna dvorana v Kazini bi morala biti obnovljena, saj je bila svoje čase poznana prav po plesu, blejska kuhinja je »zbalkanizirana«, čutiti je premočno motorizacija, prepogoste so zapore cest, zaprti so sprehodi, čolnarji se ne obnašajo vedno prav, jezero je umazano, ni razlik pri cenah med lokalimi, izginja gostoljubnost v turistični ponudbi. Ugotavljajo tudi, da se prepočasi razvija turizem na Bledu v primerjavi z jugoslovanskim turizmom, premočno denarja ostaja za razširjeno reproducijo.

Letos bodo na Bledu dosegli komaj toliko nočitev kot leta 1973. Temu so krive manjše posteljne zmogljivosti, kajti depandanse hotelov so povečani dotrajane.

V naslednjem srednjoročnem obdobju čaka blejske turistične delavce veliko dela: sanacija jezer, kanalizacija, povečanje moči vodo-voda, ureditev parkov, bolje bi kazalo izrabiti termalno vodo, obnoviti in na novo urediti sprehajalne steze, dela jih čakajo tudi pri novem umetnem drsalnišču, pri golf igrišču v kampu Zaka, posodobiti bi morali festivalno dvorano, potrebujejo nov pokriti plavalni bazen, Zatrnik še ni dograjen. Pokljuka bi morala dobiti nove tekaške steze, saj je za ta zimski šport tudi med gosti vse več zanimanja, posebno še ker so zmogljivosti žičnic na obstoječih okoliških smučiščih premajhne. In da bodo pridobili spet primerno število ležišč, bo treba obnoviti vse depandanse blejskih hotelov po vrsti. Obnova so pa potrebeni tudi nekateri hoteli sami.

Manj je tudi tujih nočitev. Bled ne more biti zadovoljen s petdesetimi odstotki domačih in ravno toliko tujih gostov. Vajen je bil višjega odstotka tujih gostov, celo preko 70 odstotkov so segli. Zato

Jezerske race in labodi so na Bledu in prava krajevna znamenitost. Toda, vse bolj lahko ugotavljamo, se blejski gost na Bledu dolgači, ko bo treba storiti za gosta teji plati, se zavedajo blejski delavci. – Foto: D. Dolenc

bodo storili vse, da jih bodo pritegnili. Zavedajo pa se, da to ne bo posrečilo samo z obnovimi depandansami in morda številom apartmajev v blejskih telih in zasebnih sobah, predvsem s kvalitetnejšo celotno nudbo. Vsa turistična dejavnost Bleda bo morala delati z roko in prisluhniti najmanjšim gostov ter upoštevati njihove pombe. Predvsem pa bodo združiti ponudbo kraja, da tu prihajajo sem, doživljajo kaj celoto. In morda res ne bodo napak, kot je predlagal na predsednik Turistične zveze Leopold Krase, da bi dobil spet svoje zdravilišče: pred leti je Rikljev »zdraviliški dom nešlo slavo Bleda po svetu in sem goste vse Evropo. Zakaj ga obnovili?! Če se je organiziran zem na Bledu pričel z iznajmljanjem, zakaj ne bi z njo nadaljeval danes?«

D. Dol.